

SLOVENSKI

Poročevalec

DRUGA IZDAJA

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalce... Direktor: Rudi Janžura... Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vesjak...

NAŠE MEDSEBOJNE ZVEZE je treba vsestransko krepiti

Razgovor predsednika republike Tita s predstavniki grškega tiska, ki so spremljali grški kraljevski par med obiskom v Jugoslaviji

Dubrovnik, 15. sept. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je včeraj popoldne sprejel v vili »Lapad«... predstavnike grškega tiska, ki so obiskali našo državo ob bivanju grškega kraljevskega para v Jugoslaviji.

Prvo vprašanje je dal dopisnik lista »Atinaiki« gosp. Trumbunis: »Ali menite, da bo topli in navdušeni sprejem, ki ga je vlada jugoslovanskih narodov privedla Nj. vel. grškima suverenoma, imel za neposreden rezultat uresničitev še bolj tesnih odnosov med obema državama?«

rišče nemirov in negotovosti na Balkanu.

Gospod Trumbunis: »Glede na to, da sta Grčija in Turčija članici trojne Balkanske zveze, ali bi nam mogli povedati svoje vtise o zadnjih protigrških dogodkih v Turčiji v času, ko so bili ranjeji grški in jugoslovanski državljani, njihova imovina pa uničena, kar je izzvalo upravičeno ogorčenje grškega javnega mnenja?«

Odgovor predsednika Tita:

»Nam je težko zaradi tega primera. Hudo nas je prizadel in mislim, da bo dogodek v Turčiji sola, da je treba v bodoče napraviti vse, da bi bili pravočasno in omejenimi določeni neodgovorni elementi in ponovitve takšnih stvari. Menim, da je izjava turške vlade v zvezi s temi dogodki in njena želja, da bi nadoknadila škodo zadostno jamstvo, da bo ta ne ljub primer likvidiran. Menim, da ne bo imel močnejših posledic za Balkansko zvezo. Zdelo se mi je, da ta dogodek zadeva vse tri vlade, vse tri članice Balkanskega sporazuma — in mislim, da nihče ne bo imel ničesar proti, če vse tri članice rešijo to stvar na konstruktiven način, da bi v bodoče bili onemogočeni podobni dogodki v kateri koli državi.«

Predsednik Tito je odgovoril: »Sprejem Njunih Velikanstev v naši državi je popolnoma v skladu s simpatijami, ki jih čutijo naši narodi do grškega ljudstva, in obisk je — se razume — še enkrat potrdil in dokazal težnjo naših narodov, da bi bilo bodoče sodelovanje med našima dvema državama še razširjeno in poglobljeno. Naši državci sta imeli v zgodovini skupna trojčja in boje in nikdar ni bilo med njima posebnih problemov, ki bi ju razdvajali. Vedno je bilo več takšnih dogodkov, ki so ju zblizali.«

Gospod Repas, predstavnik lista »Vradini« je vprašal: »Ali bi nam mogli povedati Vaše vtise po bližjem osebnem stiku, ki ste ga imeli z Nj. vel. grškima suverenoma?«

Predsednik Tito je odgovoril naslednje:

»Name je ob mojem obisku v Grčiji napravil lep vtis stik z Njunima kraljevskima Velikanstevoma, toda tu po daljšem stiku in razgovorih sem se prepričal, da sta oba zelo neposredna in da imata politično napredne ideje, tako glede same Grčije in glede nadaljnjega razvoja naših odnosov. Zlasti sem se v razgovorih in ob izmenjavi mnenj za časa potovanja prepričal, da so naša mnenja o posameznih vprašanih v mnogem enaka, ne samo glede naših odnosov, ampak tudi nasploh. Glede balkanskega sodelovanja imamo popolnoma isto mnenje o njegovi nadaljnji okrepitvi.«

Vprašanje gosp. Vasilija, predstavnika lista »Akropolis« in »Apogematini«: »Ali menite, da o glavnih smernicah svetovne politike lahko obstaja skupno stališče Jugoslavije in Grčije?«

Odgovor predsednika Tita:

»Mislim, da je možno, da imamo skupno stališče o mnogih vprašanih mednarodnega značaja, kajti Grčija in Jugoslavija sta mali deželi, ki imata mnoge skupne interese, zlasti glede ohranitve miru in mirnega razvoja, tako da ni nekak problemov, ki bi lahko ovirali skupen nastop in skupno gledanje na svetovne probleme, ki se tičejo ohranitve miru in mednarodnega sodelovanja.«

Vprašanje g. Trumbunisa: »Z ozirom na to, da je med lanskoletnim zasedanjem Generalne skupščine OZN jugoslovanska delegacija podpirala grško stališče o vprašanju Cipra, in z ozirom na to, da je jugoslovanska vlada velik zagovornik načela samoodločbe narodov, bi nam lahko dali nekatera pojasnila o jugoslovanski politiki do omenjenega problema po zadnjih dogodkih v zvezi z njim?«

Odgovor predsednika Tita se je glasil:

»Politična naša vlada, politika Jugoslavije je nespremenljiva glede pravice samoopredelitve narodov v vsaki državi, pa tudi v tistih, v katerih te pravice še nimajo. Podpora, ki smo jo nudili v tem pogledu, je bila v skladu z našimi načeli. Naše stališče bo tudi v bodoče ostalo nespremenjeno.«

Glede sedanjega položaja pri vprašanju Cipra menimo, da je to stvar treba postaviti tako, da bo z ene strani Balkanu ohranjeno sodelovanje in mir, kar pomeni, da bi se Balkan stabiliziral, na drugi strani pa, da bi bilo to vprašanje rešeno v bodočnosti tako, kot to zahteva ljudstvo na Cipru. Nam je težko, kadar ta problem, problem Cipra povezujejo z balkanskim sodelovanjem, zato, ker lahko to povzroči škodo samemu sodelovanju, kot lahko to napravi vsak položaj, ki bi povzročil za-

vojaškega sporazuma in da se zato ne more dati prednost vojaškemu sodelovanju, ne da bi izvedli takšno širše sodelovanje na drugih področjih, o katerih sem govoril. Toda za to mora biti in pamet in srce i dobra volja pri vseh treh vladah, ki morajo

speva, da bodo mnogi nespozrumi odstranjeni.«

S tem se je razgovor med predsednikom Titom in grškimi novinarji končal. Grški novinarji so se predsedniku Titu prisrčno zahvalili za ljubezniv sprejem in za odgovore.

KOMUNIKE O URADNEM OBISKU

Beograd, 15. sept. Včeraj je bilo objavljeno uradno sporočilo o obisku Njunih Velikanstev grškega kralja Pavla in Kraljice Frederike v Jugoslaviji. Sporočilo med drugim pravi, da je njun obisk še enkrat potrdil tradicionalno jugoslovansko-grško prijateljstvo, skovano v hudih preizkušnjah in bojih v preteklosti, in posebno okrepljeno v zadnjih letih z rezultati, doseženimi pri sodelovanju v Balkanski zvezi, katere načela bosta obe državi še nadalje spoštovali. Poudarilo pa je tudi skupno prepričanje, da se bo to tesno sodelovanje in neskaljeno prijateljstvo še bolj razvijalo na vseh področjih medsebojnih odnosov in tako prispevalo k politiki konstruktivnega sodelovanja z vsemi državami in nadaljnjemu popuščanju mednarodne napetosti.

Brzojavka grškega kralja

Dubrovnik, 15. sept. (Tanjug). Grški kralj Pavle je po odhodu iz jugoslovanskih ozemelskih voda poslal predsedniku republike Josipu Brozu-Titu naslednjo brzojavko: »V trenutku, ko zapuščam Vašo lepo deželo, s katero je Grčija zvezana s tako tesnimi vezmi, vam želim s kraljico izraziti najina toplja čustva zaradi prisrčnega gostoljublja in vseh izrazov prijateljstva do naša s strani vlade in narodov Jugoslavije. S seboj nosiva živ spomin toplega sprejema, ki sta nama ga izkazala Vaša Ekscelencija in ga. Broz, ter se vam zahvaljujemo za vse znake prijateljstva, ki nama je bilo izkazano med najinim bivanjem v Jugoslaviji.«

Srečen sem, da pošiljam prijateljskim in zavezniškim narodom Jugoslavije bratske pozdrave grškega naroda in izrazim najboljše želje za srečo in blaginjo Vaše slavne dežele.«

skušati skupno odstraniti vse tiste elemente, ki imajo svoje sledove v zgodovini; treba je, da gredo v novi smeri sodelovanja.

Na koncu razgovora je g. Manos iz lista »Avgis« vprašal: »Kakšno je Vaše mnenje o razvoju odnosov med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo?«

Predsednik Tito je odgovoril: »V zadnjem času sem o tem zadosti jasno govoril. Odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo se razvijajo na osnovi in na principih, ki smo jih vse čas zastopali, in sicer popolna enakopravnost, nevmesnanje v notranje zadeve, enakopravno sodelovanje v splošnem in sodelovanje v vseh vprašanih, ki niso samo v interesu obeh držav, ampak tudi v interesu miru na svetu.«

Moram dodati, da obstaja v Sovjetski zvezi prav takšna nezaupljivost proti nameram Zahoda, kot na Zahodu obstoja nezaupljivost proti nameram Sovjetske zveze. Jugoslavija lahko tudi v tem pogledu deluje pozitivno in v tej smeri tudi deluje. Sodelovanje med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo lahko koristi v tem pogledu. Jugoslavija lahko — da ne rečem služki kot most med Vzhodom in Zahodom — vsekakor lahko pri-

Začel se je IV. kongres naših književnikov

Pred začetkom IV. kongresa jugoslovanskih književnikov je bil v Ohridu plenarni sestanek uprave Zveze, na katerem je bil sprejet dnevni red kongresa. Poleg poročila sekretarja o delu Zveze in uprave v času med III. in IV. kongresom, bodo v treh delovnih dneh na sporedu še naslednji referati: Milan Bogdanović bo govoril o jugoslovanski književnosti v minulih desetih letih, Dimitar Mitrev o »Desetih letih svobodne makedonske literature«, Marijan Matković o našem dramatskem literarnem ustvarjanju in Mira Alečković o mladinski književnosti v zadnjih desetih letih.

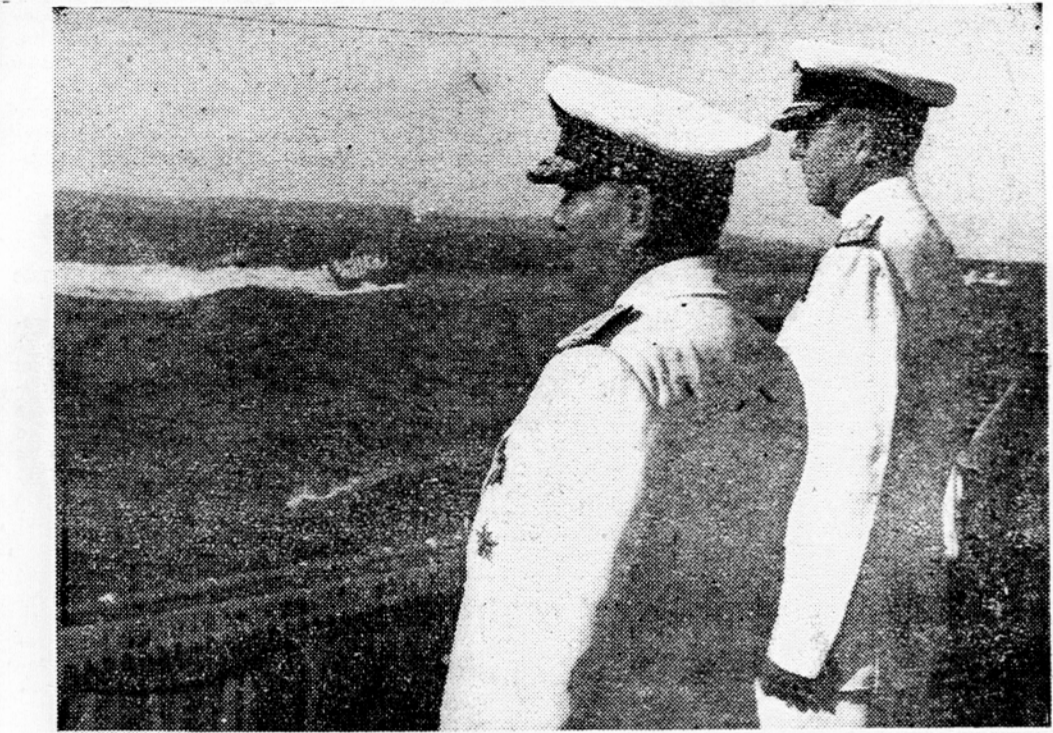
V okviru kongresa, ki bo med drugim posvetil posebno pozornost makedonski književnosti, je v Ohridu odprta tudi razstava knjig, ki so bile tiskane v makedonski od osvojitve do danes.

V času kongresa bo več skupin uglednih pisateljev bralo svoja dela na literarnih večerih v Ohridu, Strugi in Skopju.

Ohrid, 15. sept. Danes se je v Ohridu začel IV. kongres Zveze književnikov Jugoslavije, ki mu prisostvuje 130 delegatov. Ob otvoritvi kongresa so bili navzoči tudi podpredsednik Narodnega sabora Makedonije Vidoje Smiljevič, podpredsednik izvršnega sveta Makedonije Krsto Crvenkovski, član predsedstva glavnega odbora SZDL Makedonije Lazar Mojsov in drugi predstavniki družbenih organizacij, pisateljev-delavcev iz Zagreba in založniških podjetij iz vse države. Kongres je

otvoril predsednik Josip Vidmar, ki je v uvodni besedi poudaril, da ima ta kongres delovni in istočasno jubilejni značaj, ker praznujemo 10 letnico dela Zveze književnikov Jugoslavije in 10 letnico svobodnega razvoja makedonske književnosti.

Zatem je gov. Vidmar prebral pozdravno brzojavko, ki jo je kongresu poslala Vsekitajska federacija pisateljev, nato pa je kongres pozdravil Lazar Mojsov v imenu predsedstva glavnega odbora SZDL Makedonije. Po govoru tovariša Mojsova je generalni sekretar Zveze književnikov Jugoslavije Aleksander Vučo prečital poročilo o delu Zveze od zadnjega kongresa. Omenil je, da ima Zveza danes 417 članov, oziroma 67 članov več kot na III. kongresu. V tem obdobju so bili trije redni plenumi, na katerih so razpravljali o tekočih vprašanjih, in en izredni plenum, na katerem so obravnavali književno ustvarjanje v naši državi. Ta plenum je bil pravzaprav le priprava za skupni kongres vseh umetnikov. Po mnenju Zveze je potrebno, da bi na širši osnovi razpravljali o vseh problemih ustvarjanja pri nas. Dejal je, da je bila vsa dejavnost Zveze v preteklih treh letih usmerjena v uresničevanje sklepov III. kongresa, ki se je vršil v Ljubljani. V tem obdobju je bil sklenjen dogovor o socialnem zavarovanju vseh književnikov, tudi tistih, ki niso člani Zveze. Januarja letos so osnovali avtorsko agen-



Praden je »Jadranka« zaplula v splitsko pristanišče, so divizionni torpednih čolnov Jugoslovanske vojne mornarice pozdravili visokega gosta in predsednika Tita.

ODHOD VISOKIH GRŠKIH GOSTOV

Slovo v Dubrovniku

Dubrovnik, 15. — Grški kralj Pavle in kraljica Frederika sta včeraj ob 16.30 po devetdnevem uradnem obisku v naši državi odšla na križarki »Eli« iz Dubrovnika. Opoldne je njima na čast pridrill poslovlino kosilo predsednik republike Tito.

Zadnji dan bivanja v naši državi sta si grški kralj Pavle in kraljica Frederika ogledala včeraj zgodovinske in kulturne spomenike Dubrovnika.

Okrog 10. ure sta kralj Pavle in kraljica Frederika s prestolonaslednikom Konstantinom in

ke, pohištvo in obleke iz Dubrovnika v 15. in 16. stoletju. Ob tej priložnosti je predsednik ljudskega odbora Dubrovnika izročil visokima gostoma darila tega mesta.

Predsednik Tito s soprogo je pridrill včeraj ob 13.30 v Dubrovniški mestni galeriji poslovlino kosilo na čast svojima gostoma. Na kosilu so bili člani spremstva grške kraljevske dvojice in veleposlanik Grčije v Beogradu Phylon, podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Čolaković, predsednik Sabora LR Hrvatske Vladimir Bakarič, državni sekretar za notranje zadeve Svetislav Stefanović, jugoslovanski veleposlanik v Atenah Miša Pavličević, veleposlanik Ljuba Radovanović in druge vidne osebnosti.

Diplomatska kronika

Beograd, 15. sept. (Tanjug) — Državne sekretarja za zunanje zadeve Kočo Popoviča bo med njegovo odsotnostjo zastopoval državni podsekretar za zunanje zadeve Veljko Mičunović. Novi veleposlanik ZSSR v Jugoslaviji g. Nikolaj Pavlovič Firjubin je danes popoldne obiskal Veljko Mičunovića, državnega podsekretarja za zunanje zadeve, in mu izročil kopije svojih poverilnic.

Državni sekretar za narodno obrambo generalni polkovnik Ivan Gošnjak je danes sprejel delegacijo antifašistične medzvezniške federacije vojnih beguncev in oseb, ki so pomagale antifašistom preko meja. Podpredsednik federacije Gilbert Appert je v imenu 50.000 članov te organizacije iz Francije, Belgije, Nizozemske in Luksemburga izročil generalnemu polkovniku Ivanu Gošnjaku bronasto spominsko plaketo, ki simbolizira priznanje priznanje federacije enotam narodnosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije, ki so med vojno sprejemale francoske vojne ujetnike, internirance in druge osebe, ki so pobegnile iz nacističnih taborišč.

Kim, 15. sept. (Tanjug). Novi jugoslovanski veleposlanik v Rimu dr. Darko Černej je obiskal zunanjo ministra Martina in mu izročil kopije poverilnic. Jugoslovanski veleposlanik bo poverilnice izročil predsedniku republike Gronchiju, ko se bo le-ta konec septembra vrnil v Rim.

Sprejem pri predsedniku

SPLIT, 15. sept. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes ob 15. ur sprejel predstavnike narodne socialistične stranke Čila generalnega sekretarja Anteceto Rodrigueza, in sekretarja za mednarodne zveze Oskarja Weissa, ki sta v naši državi kot gosta SZDL Jugoslavije. Na sprejemu je bil tudi Veljko Vlahović, predsednik komisije za mednarodne zveze SZDL Jugoslavije.

VREME

VREMENSKA NAPOVED ZA PETEK Se hladno, pretežno oblačno vreme z vmesnimi razlaskitvami, zlasti v zahodni Sloveniji. Od časa do časa, predvsem v ooidanskih urah nekaj padavin. Temperatura ponoči med 3 in 8, najvišje dnevne med 12 in 17, na Primorskem do 20 stopinj Celzija.

S posvetovanja slovenskih premogovnikov v Izlakah

Potrošnja večja od proizvodnje

Zagorje, 15. sept. Predstavniki vseh premogovnikov iz naše republike so danes imeli posvetovanje, ki ga je sklical sektorja za premog zvezne industrijske zbornice z namenom, da bi proučili vse proizvodne možnosti rudnikov do konca letošnjega leta in obtem možnost za kritje velikih potreb našega tržišča.

Po pregledu količin, ki jih bodo naši rudniki mogli proizvesti v četrtem kvartalu, saj žive »akorekoč iz rok v usta« in razpolagajo le z zalogami za poldrug dan. Predstavniki železnice vidijo izhod iz sedanje situacije le v treh možnostih: v uvozu

premoga iz drugih republik, v uvozu premoga iz inozemstva ali pa v redukciji premoga. Zadnjega seveda ne bo mogoče dopustiti, saj bi s tem pomankanje premoga utegnilo le še poslabšati.

Predstavniki industrije ni bilo, predstavnikov trgovske mreže, ki skrbi za prodajo premoga široki potrošnji, tudi ne. Tudi ti bi lahko prikazali velike nepokrite potrebe. Pravzaprav pa so te potrebe rudnikom poznane in bi vsem tem interesentom kot že rečeno zaradi prenapetosti planov itak ne mogli pomagati. Mimogrede naj omenimo, da po zelo realnih ocenah, da po zelo realnih ocenah cenitvah primanjkuje naši široki potrošnji do konca letošnjega leta 105.000 ton lignita in 52.900 ton rjavega premoga.

Z nedeljskim delom stanja ni mogoče izboljšati, saj se vse omenjene ugotovitve nanašajo tudi že na količine, ki jih bodo rudarji izkopal ob nedeljah. Večina naših rudnikov ima že vpeljano nedeljsko delo (tudi po trikrat mesečno, kar pa, razumljivo, na rudarske delavce

tudi ne more posebno ugodno vplivati. Efekt ni posebno velik in pri normalnem obratovanju bi nedelje pravzaprav morale biti namenjene remontnemu delu.

Vodilna misel današnjega posvetovanja je bila, da bodo potrebni večji izdatki za družbeni standard naših rudarjev. Brez tega ne bo mogoče doseči potrebne ustavitve pri delovni sili in tudi ne bo mogoče govoriti o povečanju produktivnosti. Po nekaterih rudnikih število novincev skoraj dosega število stalno zaposlenih, to se pravi, da je fluktuacija izredno velika. Le redko se rudarski sinovi odločijo za poklic svojih očetov in namesto 3200 absolventov na rudarskih šolah, kolikor bi jih morali imeti od 1956 do 1960, leta, če bi hoteli doseči za 1960. leto planirano proizvodnjo, imamo danes v vsej državi letno le 250 absolventov. Načeli so poleg tega še celo vrsto problemov, o katerih bomo še poročali. Do konkretnih sklepov na današnjem posvetovanju predstavniki premogovnikov niso prišli.

Burmanska gospodarska delegacija v Beogradu

Beograd, 15. sept. Po obisku v Zagrebu, Ljubljani in na Reki je burmanska gospodarska delegacija pod vodstvom ministra B. Min Ganungo prispela v Beograd. Z jugoslovanskimi predstavniki bo proučila možnosti za povečanje gospodarskega sodelovanja.

Za neposrednejše sodelovanje delovnih kolektivov v organih upravljanja

Pred dnevi so nekateri skupščinski odbori razpravljali o predlogu zakona o delavskem upravljanju v gospodarskih podjetjih. V glavnem so se strinjali z določili zakonskega osnutka, imeli pa so tudi nekaj tehničnih pripomb.

MATERIALNA ODGOVORNOST KOLEKTIVA — SESTAVNI ELEMENT UPRAVLJANJA

Sedanji osnutek zakona o delavskem upravljanju v gospodarskih podjetjih premalo poudarja, da delovni kolektiv prevzema odgovornost za pravilno in obveznost dejanskega upravljanja. Iz prakse vemo, da imajo marsikdaj zlasti majhna podjetja občutno izgubo in gospodarsko škodo zaradi malomarnosti in nezainteresiranosti članov kolektiva, potem pa padec breme na ljudski odbor, bodisi da mora kriti izgubo kot porok za kredit, ali pa mora izvesti določene ukrepe za izboljšanje poslovanja podjetja. Ne bi bilo prav, če bi samo delavski svet oziroma njegov izvršni odbor odgovarjala za poslovanje podjetja, ampak bi

bilo nujno treba v zakonski osnutek vnesti še določilo o odgovornosti kolektiva za škodo, ki jo povzročijo podjetju ali skupnosti zaradi slabega ali malomarnega dela. Nedvomno bi se s tem povečala zainteresiranost celotnega kolektiva za ekonomično poslovanje podjetja, bilo bi pa tudi vzpostavljeno ravnotežje med pravicami in dolžnostmi delovnega kolektiva.

V razpravah o organih delavskega upravljanja v podjetjih je bilo precej govora, ali naj se uvede delavska skupščina kot nov organ delavskega upravljanja.

Kongres, za katerega vlada veliko zanimanje

Od 2. do 5. oktobra bo v Beogradu prvi nacionalni kongres za zaščito otrok, ki ga organizira Zveza društev za zaščito otrok in mladine Jugoslavije. Ta kongres ne bo kongres delegatov, temveč kongres tistih, ki jih zanima zdravje in vzgoja naših otrok. Kongresa se bo lahko udeležil vsak, ki prijavi

na kot nov organ delavskega upravljanja. Sedanji zakonski predlog namreč opušča skupščine zaradi tehničnih in pravnih razlogov, kakor je razvidno iz obrazložitve k prednacrtnu.

Delavsko samoupravljanje vsekakor teži za tem, da bi se čim večje število delavcev prireglo in zainteresiralo za upravljanje celotnega podjetja. Prav gotovo bi bila lahko skupščina primerna oblika, ki bi lahko omogočila neposredno sodelovanje vsakemu posameznemu članu delovnega kolekti-

va, oziroma kar največjemu številu članov neposredno sodelovanje o najvažnejših zadevah podjetja. V pristojnosti skupščine bi bilo sprejemanje družbenega plana, pravil in delovnega reda podjetja, razen tega bi skupščina tudi koordinirala delo v podjetju in odločala o splošnih zadevah, ki bi ji bile prepučene v pristojnost zaradi izredne važnosti.

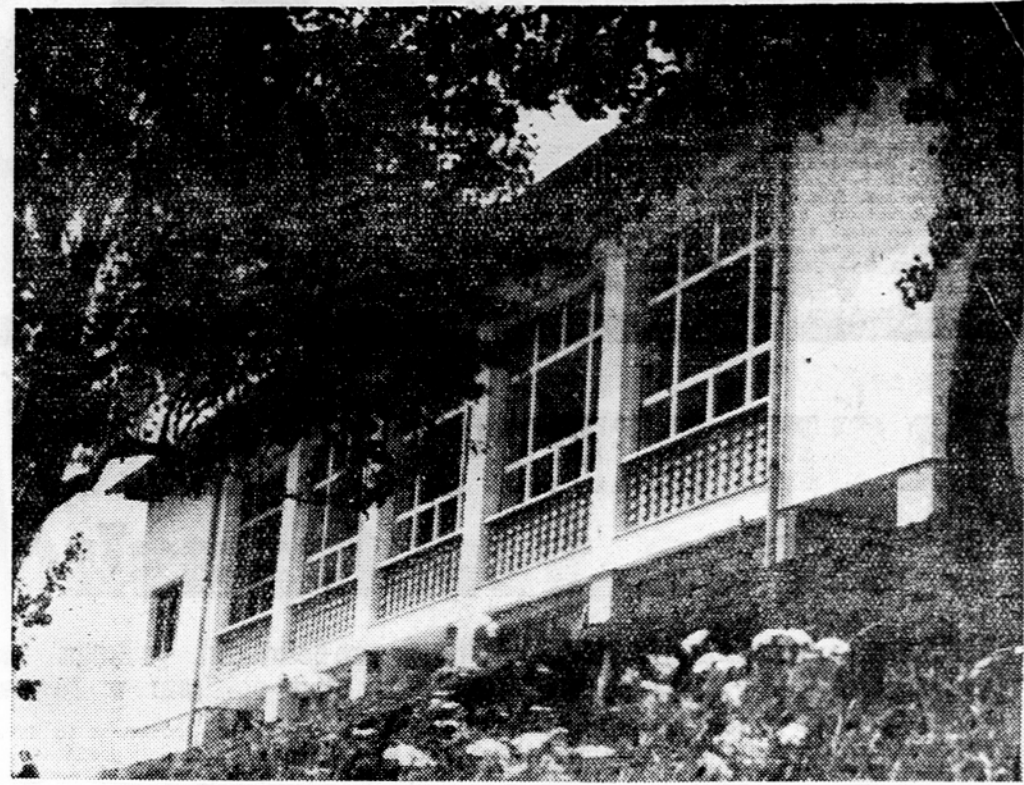
Skupščino bi sestavljali v podjetju do 200 članov vsi člani delovnega kolektiva, v podjetjih nad 200 članov člani delavskega sveta in članov obratnih delavskih svetov, v posebno velikih podjetjih z velikim številom obratov pa bi obratni delavski sveti izvolili izmed sebe skupščino, ki naj bi nadomeščala delavski svet podjetja in bi imela vse pravice in dolžnosti.

NEPOSREDNE IN POSREDNE VOLITVE V DELAVSKE SVETE

Upoštevač različno strukturo podjetij in število v njih zaposlenih delavcev in uslužbencev bi bilo treba uvesti za razne vrste podjetij različne oblike upravljanja. Glede na velikost in različno strukturo naj bi se podjetja delila v tri skupine: v majhna, srednja in velika, vsaka od teh treh skupin naj bi imela glede na svojo strukturo in številčnost formirane organe upravljanja.

Delavske svete naj bi volili že v podjetjih, ki imajo nad 20 delavcev in uslužbencev. Za upravljanje večjih podjetij naj bi kolektivni podjetji, ki nimajo obratnih delavskih svetov, neposredno volili delavski svet. V velikih podjetjih pa bi delavski svet sestavljali člani, ki bi bili izvoljeni iz članov obratnih delavskih svetov. Čeprav bi bile v tem primeru poslednje volitve, ne bi bilo nič manj demokratsko, saj bi omogočile boljše izbiro in zagotovile boljše in uspešnejše delo višjih organov upravljanja.

Prav bi bilo tudi, če bi zakonski osnutek povečal pristojnosti obratnih delavskih svetov. Marsikje so velike tovarne z množičnimi različnimi obrati pravzaprav skupnost več različnih tovarn. Tem posameznim obratom je treba dati možnost, da kar najbolj samoiniciativno izpolnjujejo svoja naloga. Ne pa, da se jih v vsem dirigira iz enega središča. To središče naj bi imelo le nalogo koordinirati in odločati v splošnih zadevah, v zadevah svojega obrata pa naj bi obratni delavski sveti samostojno odločali.



Nova osnovna šola v Ožboltu pri Trajanah. Projektant ing. I van Piškulin (AZA, Ljubljana).

Ljudski odbori naj posvetijo večjo skrb štipendiranju

Tudi starši morajo nositi del bremen — Okraji vidijo le svoje trenutne potrebe po kadrih — OLO naj že zdaj osnuje komisije za štipendiranje in zagotovijo sredstva za štipendijski sklad

Po novem zakonu o štipendijah, ki ga je sprejela zvezna ljudska skupščina konec junija, bodo odslej razpisovali dajatelj štipendij le natečaj ter bodo vsi štipendisti pogodbeno vezani. Najvišja štipendija je 6000 din, toda razumljivo je, da vse štipendije ne bodo dosegale te vsote, ker so predvsem pomoč, ki so jo prosilci potrebnili, ne pa vzdrževalna za vse življenjske in študijske stroške študentov. Tudi starši prosilcev morajo prevzeti del materialnih bremen na svoja ramena za študij svojih otrok, ne pa kot je bilo doslej običajno v mnogih primerih, da je družba dajala vsa sredstva za študij. Najvišje štipendije so upravičeni prejemati samo oni študenti, ki so v zaključni dobi študija, katerih starši imajo minimalne dohodke ali pa so brez premoženja.

Do konca tekočega proračunskega leta bodo prejemale dosedanje štipendije sveta za prosveto in kulturo LRS vsi lanskoletni štipendisti, ki so izpol-

nili študijske pogoje. Poleg tega bo v skladu z novim zakonom svet za prosveto in kulturo LRS razpisal čez nekaj dni 130 štipendij za slušatelje I. letnika na vseh fakultetah, umetniških akademijah in na nekaterih višjih šolah. Najvišja štipendija bo znašala 5000 din, kar nekoliko zadošča za osnovne izdatke študenta (trije obroki hrane v študentski menzi, stanovanje, kurjava). Kasneje, ko bodo ustanovljeni štipendijski skladi in bodo razpisale štipendije tudi druge ustanove in podjetja za ekonomiste, tehnike, agronome, medicince itd., bo SPK štipendiral predvsem slušatelje fakultet, ki dajejo diplomante prosvetne stroke.

Doslej je več okrajnih ljudskih odborov podeljevalo štipendije in podpore študentom preko klubov Zveze študentov, manj štipendistov pa je bilo pogodbeno vezanih. Z novo ureditvijo okrajnih odborov in štipendij bodo morali tudi novi okrajni ljudski odbori razpisati štipendije (v kolikor jih še niso), kar bo dosedanje podeljevanje štipendij brez pogodb z novim proračunskim letom prenehalo. Dosej smo lahko opazili, da so posamezni OLO razpisali nekaj štipendij le za nekatere študijske skupne na prirodoslovno-matematično-filozofski in pravno-ekonomski fakulteti. Študijske komisije pri OLO bi morale politiko štipendiranja izvajati bolj kompleksno in s širše perspektive, ne pa le v vidika trenutnih potreb. Nemogoče je, da bi okrajni štipendirali le po nekaj študentov iz tistih strok, kjer zdaj obširno pomanjkanje visokokvalificiranih kadrov. Okraji ne bi smeli gledati na trenutne ozke potrebe, temveč je njihova dolžnost, da razpišejo štipendije tudi za druge stroke. Tako bodo omogočili študij vsem onim nadarjenim študentom s svojega področja, katerim bi bilo drugače šolanje onemogočeno zaradi slabih materialnih pogojev. Dosedaj niso bili redki primeri, ko smo zanemarili to vprašanje.

Nekateri okrajni kažejo zaenkrat precejšnjo brezbrižnost do nekaterih solah se vrši pouk v štirih izmenah, medtem ko je ponekod pouk le vsak drugi dan.

Za nadaljnji razvoj stalne konference mest je več predlogov. Prvič naj bi konferenca mest prešla v organizacijo na istih načelih lokalnih skupnosti — okrajnih in občin. Po drugem predlogu naj bi v delu konference sodelovala enakopravno samo ona mesta, ki so razdeljena na občine, nekateri pa predlagajo, naj bi konferenca mest imela enako vlogo kot doslej.

Denatlna razstava
V nedeljo, dne 18. t. m. bo odprta na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani specialna strokovna denatlna razstava. Prirejena bo od prišli 1. Kongresa zobozdravstvenih delavcev Jugoslavije, ki bo v Ljubljani v dneih od 18. do 22. septembra Kongres je pod pokroviteljstvom predsednika republike rovaršica Josipa Broza Tita.
Tržaško gledališče
Slovensko narodno gledališče v Trstu gostuje v Ajdovščini v soboto, 17. in nedeljo, 18. septembra ob 19.30 z Goldonijev komedijo »Primorske zdrahe«.

tega problema. Nujno je, da z novim proračunskim letom zagotovijo sredstva za štipendijski sklad in postavijo štipendijske komisije, v katerih bodo prosvetni, kulturni in drugi javni delavci ter predstavniki družbenih organizacij, zlasti LMS in Zveze študentov, da bo izbor prijavitelcev v natečaju res dosleden. Nekatera manjša podjetja, ki sama niso zainteresirana na štipendiranje, pa naj bi dala svoje prispevke v okrajni štipendijski fond.

B. L.

»Božji mlini meljejo počasi«

Nestrčni uredniki časopisov, kolikorkrat so obtoženi pred sodiščem zaradi zasebnih tožba posameznikov z nekako protokolsko. Največkrat je žrtve »Pavčina«, ki s humorjem in satiro pomaga razčiščevati politično situacijo na terenu. V 25. številki dne 18. VI. 1955 je priobčil karikaturo nemškega vojaka s podpisom: Zato je večer urednik Jule Vrbič sedel kot obtoženec na zatožni klopi.

Koroški Alojz iz Grabonola, večletni masitar komande LM na petih postajah, eno leto upravnik zaporov v Gornji Radgoni, se je našel uležanemu zaradi zgovorne omenjene karikature in pripisa, češ da je s tem prizadet na imenu in dobrem glasu. V tožbi navaja, da ni bil v sovražnih oboroženih formacijah, ni nosil uniforme nemškega vojaka, marveč da je sodeloval z NOB. Navaja tudi, da je to lažna in žaljiva karikaturna skupaj s pripisom ter predlaga, da sodišče odloči, da jo »Pavčina« preklicuje, s čimer bi bil opran tožilcev »dober glas«.

Dokazovanje. Priča I. K. pove, da je dal material za objavo Vrbiču on ter da odgovarja Vedniku. Ljudje po vseh okrog Vrbiča od šestih raziskav, da je ostal nekaznošen, dasi je bil Schwarzbrer pri Wehrmannschafu, pozdravljal s fašističnim pozdravom nemške zastavo in pošiljal slike kolegom na Koroško s pozdravom, da veruje v zmago tretjega rajha; sedaj je pa mati-čar. Koroški ni pričakoval take izpovedi, in je postal zmeden. Priznava, da je res leta 1941 do sredine 1942 bodil na vrzbe Wehrmannschafu in včasih nosil uniformo, ter da je postal sliki s pozdravom. Obtoženec zagovarja, mu pokaže sliko, kjer nekoliko boljše rejen kot sedaj v nemški uniformi z roko, iztegnjeno v fašistični pozdravi, koraka po Vidmu. Ne mara se prepoznati, temveč pravi, da so bil res enkrat slikan, vendar je bil nekje v ozadju, ne pa med prvimi kot je na sliki. Priča pa še pove, da ljudje v okolici Vidma želijo tudi odgovor na vprašanje, kje so velike količine usnja in 900 litrov vina, katerega je Korošk kot komandir LM pobral ob zaletbi Vsišnekovega premoženja leta 1945. Še več je nerazčiščenih vprašanj. Šele sedaj postane jasno, zakaj se je mati-čar boril proti priključitvi Grabonola k videmski komuni, od katere je oddaljen le tri kilometre in želez h Gornji Radgoni, oddaljen 13 kilometrov. V Vidmu so fotografije s paradnih slovesnosti Wehrmannschafu, tam so tudi ljudje, ki vedo za njegovo sodelovanje z okupatorjem.

Urednik je oproščen vsake krivde. Resnica je prišla na dan in pokazalo se je pravo lice zasebnega tožilca, ki je bil prepričan, da je po desetih letih vse pozabljeno. To naj bo opomin visim sistem, ki skušajo pod krinko zakona skrivati nekisto preteklost in se rehabilitirati z zasebnimi tožbami.

N. B.

Otvoritev Pedagoškega centra

LJUBLJANA, 15. sept. Dneves dopoldne so v prostorih osnovne šole Frana Levstika v Ljubljani otvorili Pedagoški center, ki ga je ustanovil Svet za prosveto in kulturo LRS. Otvoritev so se udeležili tudi član izvršnega sveta LRS Boris Kočjančič, sekretar SPK Vlado Vodopivec

Mednarodno zborovanje slavistov v Beogradu

Beograd, 15. sept. V slavnostni dvorani Srbske akademije znanosti v Beogradu je predsednik Srbske akademije dr. Aleksander Belič danes dopoldne odprl prvo povojno zborovanje slavistov, kateremu prisostvujejo slavisti 17 držav. Danesnega slavnostnega sestanka so se udeležili tudi predsednik zvezne ljudske skupščine tov. Moša Pijade, član vezr. izvrš. sveta tov. Sava Kosanović, predsednik izvršnega sveta LR Srbije tov. Jovan Veselinov ter mnogi predstavniki javnega, političnega in kulturnega življenja.

Dr. Aleksander Belič je v svojem govoru opozoril udeležence zborovanja na nalogo, ki stoji pred slavisti. Po njegovih besedah mora zborovanje proučiti splošna organizacijska vprašanja ter vprašanja jezika in književnosti. V cilju utrjevanja stikov med slavisti ter nadaljnega poglabljanja te znanstvene panoge bo koristno, če bodo sestanki slavistov bolj pogosti, kar bi utrdilo medsebojne stike med slavisti slovenskih in neslovenskih držav ter omogočilo znanstvenim delavcem, akademikom in profesorjem daljše ali krajše bivanje v študijske svrhe v drugih državah. Zato pa bi bilo potrebno vnesti v kulturne konvencije, ki jih sklepajo posamezne države, ustrezne določbe. Da bi te naloge lahko izvedli, so predložili ustanovitev stalnega internacionalnega slavističnega komiteja ter redno publiciranje slavistične bibliografije, za katero bi skrbel posebej izvoljeni odbor.

Prodaja deviz za IV. četrtletje 1955 in za I. četrtletje 1956 na posebnih sestankih

Dne 19. IX. 1955 se bo pričela na vseh deviznih obračunskih mestih in državah deviznih sredstev za uvoz surovin in materiala za reprodukcijo za našo industrijo. Na posebnih sestankih, ki bodo trajali od 10. IX. — 12. X. 1955 se bodo prodajale devize ločeno za potrebe uvoza za IV. četrtletje 1955 in ločeno za I. četrtletje 1956.

Na ljubljanskem deviznem obračunskem mestu bo 11 posebnih sestankov in to za bombazno industrijo 19. t. m., za volneno industrijo 21. t. m., za cestno tekstilno industrijo 22. IX., za podjetja, ki izdelujejo opremo za elektrogospodarstvo 24. t. m., za industrijo poljedelskih strojev 26. t. m., za industrijo motorjev in motornih vozil 28. septembra, za industrijo železniško - prometnih sredstev 29. IX., za kovinsko-predelovalno industrijo 1. X., za cestno strojevarstvo 3. X., za elektrogospodarstvo 5. X. in za industrijo celuloze, lesovine in papirja 6. X. 1955.

V Beogradu bo 13 posebnih sestankov, v Zagrebu tudi 13, v Sarajevu 8 in v Skoplju 7 in to za iste kroge, za katere so bili tudi dosedajni posebni sestanki na teh deviznih obračunskih mestih. Novost na teh posebnih sestankih bo pravica udeležencev, da si v okviru dodeljenih jim količin vzhodno evropskih deviz sami izberejo vrsto deviz, ki jih potrebujejo. Če bodo n. pr. v prodaji obr. dol. SSSR bodo podjetja na mestu tega lahko kupila ali obr. dol. CSR, Poljska, Madžarska itd. Prav tako bodo kupci lahko namesto zahodno evropskih deviz kupili enako količino vzhodno-evropskih deviz.

Plenum Centralnega sveta ZSJ

BEograd, 15. sept. V Beogradu se bo vršil 23. in 24. septembra plenum centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, na katerem bodo proučili izkušnje v uvajanju novega plačnega sistema v gospodarstvu in nekatera organizacijska vprašanja. Posebno pažnivo bodo posvetili vlogi delovnih kolektivov, sindikalnih organizacij in ljudskih odborov pri sprejemanju tarifnih pravilnikov.

Generalni sekretar protituberkulozne lige v Ljubljani

V sredo zvečer je priprtoval iz Zeneve v Ljubljano generalni sekretar protituberkulozne lige g. Bernard Etienne, ki je imel večeraj na Akademiji znanosti in umetnosti predavanje o vplivu antibiotskih zdravil na ostalo zdravljenje pljučne tuberkuloze.

Neodgovoren odnos odkupovalcev svinj do potrošnikov

Po beograjski »Politiki« povzemamo nekatere pripombe s posvetovanja Združenja klavne industrije v Beogradu. Na tem posvetovanju so razpravljali o cenah masti, za katere smatrajo, da so previsoke. Krivdo za zvišanje cen, so predstavniki klavne industrije zvrčali na trgovino, ki se je pričela neposredno na prehodu na svobodno formiranje cen masti, baviti v glavnem z odkupom debelih svinj. Na tak način je povpraševanje po debelih svinjah daleč prekoračilo njihovo ponudbo. V zvezi s tem je nastala med odkupniki podjetij tekma, kdo bo plačal več, oziroma kdo bo več odkupil. Ničedno od nakupovalcev ni spoštoval dogovora o odkupu svinj po ceni 170 do 175 din za kilogram, temveč so odkupovali svinje povprečno po 200 do 225 dinarjev za kilogram žive teže.

Jugoslovanski nacionalni odbor za socialno delo

Beograd, 15. sept. Danes so v Beogradu ustanovili jugoslovanski nacionalni odbor za socialno delo, ki bo posvetovalno organ socialne službe in družbenih organizacij. Odbor bo posredoval izkušnje s področja socialne dejavnosti in bo sodeloval s podobnimi organizacijami v državah in inozemstvu.

Konferenca železniških strokovnjakov Jugoslavije in Zah. Nemčije

Beograd, 15. sept. 19. in 20. septembra se bo v Frankfurtu vršila konferenca zahodnonemških in jugoslovanskih železniških strokovnjakov, na kateri bodo obravnavali predvorne obsejstranske obveznosti.

Umrla je naša dobra mama
MARUJA ČERNEJ
vdova po šolskem nadzorniku
Pokojnica leži na Zalah v Ljubljani, kjer bo pogreb v soboto, 17. septembra 1955 ob 17. uri.
New York, Rim, Maribor.
Zaluzoji: Marica por. Kus in Vida por. Segula, hčerki; dr. Darko, sin — z rodbinami.

Nenadoma nas je v 81. letu starosti za vedno zapustila moja zlata mama, naša predraga sestra, teta, stara teta in svakinja
FERNANDA MAJARON roj. STARE
vdova po odvjetniku
Na zadnji poti jo bomo spremlili v soboto, dne 17. septembra 1955, ob 16. uri iz mrliške vežice sv. Jožefa v rodbinsko grobnico.
Dr. Ferdinand Majaron zase in za vse sorodstvo.

Poročevalec
UREJUJEJO:
SERGEJ VOŠNJAK (glavni in odgovorni urednik)
FRANČEK DRENOVEC (notranji politika)
ALEKSANDER JAVORNIK (gospodarstvo)
DUSAN BENKO (zunanjta politika)
MILAN SEGA (kultura)
STANE LIPAR (sport)
ZA odnose odgovarja
BORIS KRMAČ

OB ROBU dogodkov

PO NEMŠKEM OBISKU V MOSKVI

Uspeh za obe strani

Zahodnonemški kancler dr. Adenauer je poročal o razgovorih v Moskvi — Razni komentariji v Vzhodni Nemčiji, Franciji, Veliki Britaniji in ZDA — V Parizu menijo, da utegne igrati Zahodna Nemčija nevarno vlogo za Vzhod in Zahod

Kompromis

Uradno sporočilo o sovjetsko-zahodnonemških pogajanjih v Moskvi od 9. do 13. septembra pravi, da so pogajanja tekla v ozračju medsebojnega razumevanja in da sta obe strani široko in odprto izmenjali stališča o vprašanju odnosov med ZSSR in Zvezno republiko Nemčijo. Poročilo pravi, da sta obe vladi sklenili vzpostaviti diplomatske odnose med obema državama in da bosta v ta namen ustanovljeni telesništvu v Bonnu in v Moskvi. Obe delegaciji se strinjata, da bo vzpostavitev diplomatskih odnosov podprla razvoj medsebojnega razumevanja in sodelovanja med Sovjetsko zvezo in Zvezno republiko Nemčijo v korist miru in varnosti v Evropi.

Obenem pa bo vzpostavitev diplomatskih odnosov... olajšala rešitev odprtih vprašanj, ki zadevajo Nemčijo kot celoto in tako pripomogla k rešitvi glavnega vprašanja... uresničena enotnosti nemške države. Sklenjeno je bilo tudi, da bodo v kratkem pogajanja o razvoju trgovine med Sovjetsko zvezo in Zvezno republiko Nemčijo.

Vse to sta Bulganin in Adenauer se posebej potrdila v pismih, ki sta jih izmenjala. Pismi sta skoraj enakozvešne vsebine, le da je Adenauer v svojem pripisal še dva »pravna pridržanja« in sicer: 1. vlada v Bonnu sodi, da je edina zakonita predstavnik vseh Nemcev in 2. zveza republika Nemčija ne priznava sedanjih meja Nemčije na vzhodu za dokončne; bodoča mirovna pogodba naj nanovo začrta te meje.

Adenauer se vrača v domovino tudi z zagotovilom, Bulganina, da bo sovjetska vlada začela z izpuščanjem nemških ujetnikov v Sovjetski zvezi še preden se vrne domov, obenem pa bo sprejela za podlago seznanje, ki jih bodo poslali iz Bonna.

Za združitve Nemčije ni bilo doseženih nič.

To so rezultati pogajanj, ki so ves čas, odkar je sovjetska vlada še pred ženevskim srečanjem velikih štirih potabila Adenauerja na obisk v Moskvi, dejala obilico snovi za razmišljanje in za diskusijo svobodno, ki se ukvarjajo s politiko.

Ne da bi se spuščali v podrobnosti samega poteka pogajanj, ki so bila tu in tam precej burna in zmeraj na robu poloma (rekli bi celo, da so po zaslugi izredne odkritosti nemške delegacije tekla proti vsem pravilom diplomatske vladnosti). Sam Adenauer je dejal, da so bila teška.

Obe delegaciji sta prišli na pogajanja z diametralno nasprotnimi stališči. Če je sodila sovjetska vlada, da vodi pot k združitvi Nemčije samo preko vzpostavitve normalnih odnosov med obema državama, in preko pogajanja med obema nemškima vladama, je z druge strani Adenauer odločno pribil, da je pred vzpostavitvijo normalnih odnosov treba urediti še »marsikaj«, predvsem vprašanje Nemcev, ki so še v Rusiji in ki so za bonnsko vlado bolj ali manj nedolžne žrtve in preko združitve Nemčije, o kateri pa se s Panukom noče niti pogovarjati (pridržki v Adenauerjevem pismu). Sodelovanje z Zahodom pa je zanjo izven diskusije in vabilo na pogajanja v Moskvo zgolj potrditev pravilnosti politične linije Adenauerjeve vlade.

Bonnska delegacija je v Moskvi začela razgovore s tako silovitno ekspozicijo svojega stališča, da je bilo prvo srečanje bolj trčenje kot srečanje dveh delegacij, oziroma dveh stališč. Ne glede na to, da bi si nemška delegacija nekatero trditve in izraze lahko prihranila brez škode za svojo »nadelnost«, ki je pri Adenauerju že prava obsedenost, se silovitemu spopadu na začetku ni bilo mogoče ogniti porazem, kar je bilo v zadnjih desetih letih v sovjetsko-nemških odnosih. Toda obe delegaciji sta se enako dobro zavedali, da si ne moreta privoščiti poloma razgovorov. Trenkamni na začetku je sledilo očiščenje ozračja in kompromis, ki je iz uradnega sporočila in ostalih rezultatov popolnoma jasn.

Drugačen izid tudi ni bil mogoč. Sovjeti so dobili svojo točko z vzpostavitvijo diplomatskih odnosov. Bonn je pridobil vprašanje ujetnikov. Vprašanje združitve Nemčije pa je še zmeraj kjer je bilo — in čaka na sestanke ministrov v Ženevi. Toda stvari so se vendarle premaknile: poženevsko razpoloženje je prineslo še en sporazum, realistično oceno stanja in še eno upanje, da grečo stvari, čeprav počasi, le na bolje.

J. Stular

Bonn, 15. sept. (Reuter). Zahodnonemški kancler Konrad Adenauer je davi poročal o rezultatih razgovorov, ki jih je imel v Moskvi s sovjetskimi voditelji. Na seji sta bila prisotna tudi zunanji minister von Brentano in podpredsednik zunanje-političnega odbora prof. Karlo Schmidt, ki sta spremljala kanclerja v Moskvo. Na seji niso sprejeli nobenega sklepa, vlada čaka, da ji bo zunanji minister predložil dokumente o kanclerjevih misli. Uradno sporočajo, da ne bodo objavljene nobene podrobnosti o davišnji seji vlade pred tiskovno konferenco, ki jo bo imel kancler jutri.

Obveščeni krogi menijo, da je vlada razpravljala tudi o obisku vzhodnonemške delegacije v Moskvi. Smatrajo, da so člani vlade izrazili zaskrbljenost, ker med moskovskimi razgovori ni bil dosežen noben bistven napredek združitve Nemčije. Podpredsednik zunanje-političnega odbora Bundestaga K. Schmidt je sinoči dejal, da je Molotov izrazil upanje na skorajšnjo združitve.

Schmidt je dejal, da je nemška delegacija predlagala izmenjavo pism, v katerih bi ugotovili, da je treba po upostavitvi diplomatskih odnosov preiti »tako na združitve«, toda Molotov se s tem ne strinja. Po Schmidtovih besedah je Molotov dejal, da ne more biti govora o takojšnji združitvi Nemčije zaradi pariških sporazumov o »oborožitvi Zahodne Nemčije v okviru zahodno-evropske zveze«.

Berlin, 15. sept. (AFP). V zvezi z vprašanjem Nemcev, ki so še v Sovjetski zvezi, je podpredsednik vzhodnonemške vlade dr. Otto Nuschke danes v »Neue Zeit« napisal, da je treba z zadovoljstvom sprejeti dejstvo, da je šef sovjetske vlade obvestil Adenauerja o »končnih rezultatih naporov Vzhodne Nemčije glede vojnih zločincev«. Po njegovih navedbah je sedaj odvisno od Bonna, da pokaže popolno lojalnost glede vprašanja vojnih zločincev, ki bi morali priti pred nemško sodišče. Ob koncu pravi Nuschke, da je Adenauer odgovoril, da v Moskvi ni bil dosežen noben pozitiven rezultat glede združitve Nemčije. Listi sovjetske cone Berlina pišejo v zvezi z moskovskimi razgovori, da je politika s »položajem sile« doživela neuspeh. Rezultate razgovorov smatrajo kot uspeh sovjetske diplomacije. Glasilo centralnega komiteja enotne socialistične stranke Nemčije »Neues Deutschland« piše danes, da morata Demokratična republika Nemčija in Zahodna Nemčija skupno nastopati za ohranitev miru. V zvezi z odhodom vzhodnonemške delegacije v Moskvo pa piše, da je probleme zahodnega Berlina mogoče rešiti samo s pogajanjem z Demokratično republiko Nemčije.

Po mnenju »Frankfurter Allgemeine Zeitung« pa je bil končni rezultat dosežen v Moskvi o popuščanju napetosti. Neodvisni »Frankfurter Rundschau« pa piše, da so sovjetski državnik pri razgovorih v Moskvi ustvarili dragocena dejstva v

Rim, 15. sept. (Tanjug). V Rimu zaseda skupščina mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev, na kateri sodeluje tudi jugoslovanska delegacija. Po podatkih, ki so bili predloženi na konferenci, je svet kmetijske produkcije v glavnem dosegla predvojnjo raven. Toda število prebivalstva na svetu se je zvišalo za okrog 10 odstotkov in je zaradi tega splošna ponudba kmetijskih pridelkov na prebivalca še vedno pod predvojnimi stanjem. Na osnovi te statistike se razpravlja o možnosti povečanja kmetijske proizvodnje. Skladno s pobudo konference FAO je največje zvišanje pridelkov zamišljeno na Daljnem vzhodu in to za 8 odstotkov.

Tudi na področju potrošnje kmetijskih proizvodov so ugotovili nezadovoljiv položaj. Številno prebivalstva, ki dnevno porabi do 2000 kalorij hrane, je naraslo od ene petine na eno tretjino.

V okviru splošnih potreb zvišanja kmetijskih pridelkov so ugotovili, da bi bilo pri sedanjem naraščanju prebivalstva

Važna kmetijska konferenca

Strokovnjaki organizacije Združenih narodov FAO so ugotovili, da kmetijska proizvodnja ni v skladu z naraščanjem prebivalstva

Severni Vietnam zahteva dosledno izvajanje sklepov ženevske konference

Hanoj, 15. sept. Kakor poročata kitajska časopisna agencija, se je v Hanoju danes začelo peto zasedanje ljudske skupščine Demokratične republike Vietnam ob prisotnosti 210 delegatov.

Podpredsednik stalne komisije ljudske skupščine Ton Duk Tang je dejal, da ima zasedanje te tele naloge: da določi politično in da direktive vietnamskega naroda, ki se bori za zagotovitev doslednega izvajanja ženevskih sporazumov in dosega enotnosti države na miren način na osnovi neodvisnosti in demokracije ter da prouči načine za bodoči razvoj gospodarstva, da bi se Severni Vietnam okrepil.

Izraelski odgovor na Dullesov predlog

London, 15. sept. (Reuter) — Izraelski veleposlanik v Veliki Britaniji Elat se je danes razgovarjal z britanskim zunanjim ministrom MacMillanom o Dullesovem načrtu za varnost Bližnjega vzhoda. Dejal je, da izraelska vlada nasprotuje novim odločbam glede plovice po prekoppu do jordanjskega pristanišča Akaba. Iz izraelskih virov se je zvedelo, da bi izraelska vlada sprejela Dullesov predlog, ki ga podpira Velika Britanija in Francija, čeprav ni zadovoljna z vsemi njegovimi vidiki. Po mnenju diplomatskih krogov v Londonu je Elat zahteval od Velike Britanije, naj ne sprejme novih egiptovskih odločb o plovi, ki določajo, da morajo ladje, ki plovejo skozi zaliv do Akabe, 72 ur vnaprej obvestiti egiptovske oblasti o tem. Namen te odločbe je okrepitev arabske blokade izraelskih pristanišč.

Opazovalci glasovanja v Posarju

LONDON, 15. sept. (AFP). Svet zahodnoevropske zveze je sklenil, da bodo njegovi opazovalci nadzorovali potek glasovanja med referendumom, ki bo 23. oktobra v Posarju. Kakor uradno sporočajo, bodo opazovalci predstavnikih petih držav, zastopanih v mednarodni komisiji za nadzorstvo: Belgije, Italije, Luksemburga, Nizozemske in Velike Britanije. Na dan glasovanja in ob četrtju glasovanja bodo imeli dostop na vsako volilno mesto.

Bulganin ne drži besede glede vojnih zločincev, je diplomatske odnose mogoče mnogo hitreje prekiniti, kakor jih je bilo vzpostaviti. Po mnenju tega lista je v sedanjih okoliščinah »bonnska vlada gospodar položaja.« »Liberation« pa opozarja, da bi Adenauer lahko postal »arbitar razdeljene Evrope«, kar pa je mogoče preprečiti samo s priključitvijo Nemčije k splošni organizaciji evropske kolektivne varnosti.

Od londonskega tiska pa »Daily Telegraph« piše, da je Sovjetska zveza pri teh razgovorih želela predvsem podčrtati vlogo Vzhodne Nemčije, in meni, da je zelo značilno, da je bil Grotewohl povabljen v Moskvo, čim je Adenauer odpotoval. Po mnenju »Daily Maila« pa so bili razgovori končani »z uspehom za obe strani«. Seveda, le če se pokaže za točno, da ni bilo nobenih tajnih sporazumov.

Liberalni »News Chronicle« ugotavlja, da se politika Sovjetske zveze do združitve Nemčije ni premaknila niti za stopinjo. »Times« pa opozarja, da bi povezovanje politike Zahodne Nemčije in Sovjetske zveze lahko omajalo ravnovesje evropskih sil, in zaključuje, da morajo zahodne sile sedaj bolj kot kdaj izkoristiti priložnost, da pokažejo, da Zahodna Nemčija lahko doseže svojo polno neodvisnost in varnost samo, če stoji na strani Zahoda.

V komentarju o zaključnem sporočilu sovjetsko-nemških razgovorov, piše »New York Times«, da je bil v Moskvi dosežen kompromis, ki pomeni vsaj »defenzivno zmago Zahoda«. Kar se pa tiče samega nemškega vprašanja, se bo pomen kompromisa še pokazal. »Daily News« pa piše, da je Adenauer v Moskvi postal »stak«, kakor je bilo pričakovati, medtem ko je po mnenju »New York Herald Tribune« kancler v Moskvi pokazal »odločnost vsega Zahoda in svojega naroda«.

Strokovnjaki organizacije Združenih narodov FAO so ugotovili, da kmetijska proizvodnja ni v skladu z naraščanjem prebivalstva

Rim, 15. sept. (Tanjug). V Rimu zaseda skupščina mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev, na kateri sodeluje tudi jugoslovanska delegacija. Po podatkih, ki so bili predloženi na konferenci, je svet kmetijske produkcije v glavnem dosegla predvojnjo raven. Toda število prebivalstva na svetu se je zvišalo za okrog 10 odstotkov in je zaradi tega splošna ponudba kmetijskih pridelkov na prebivalca še vedno pod predvojnimi stanjem. Na osnovi te statistike se razpravlja o možnosti povečanja kmetijske proizvodnje. Skladno s pobudo konference FAO je največje zvišanje pridelkov zamišljeno na Daljnem vzhodu in to za 8 odstotkov.

Tudi na področju potrošnje kmetijskih proizvodov so ugotovili nezadovoljiv položaj. Številno prebivalstva, ki dnevno porabi do 2000 kalorij hrane, je naraslo od ene petine na eno tretjino.

V okviru splošnih potreb zvišanja kmetijskih pridelkov so ugotovili, da bi bilo pri sedanjem naraščanju prebivalstva

Strokovnjaki organizacije Združenih narodov FAO so ugotovili, da kmetijska proizvodnja ni v skladu z naraščanjem prebivalstva

Rim, 15. sept. (Tanjug). V Rimu zaseda skupščina mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev, na kateri sodeluje tudi jugoslovanska delegacija. Po podatkih, ki so bili predloženi na konferenci, je svet kmetijske produkcije v glavnem dosegla predvojnjo raven. Toda število prebivalstva na svetu se je zvišalo za okrog 10 odstotkov in je zaradi tega splošna ponudba kmetijskih pridelkov na prebivalca še vedno pod predvojnimi stanjem. Na osnovi te statistike se razpravlja o možnosti povečanja kmetijske proizvodnje. Skladno s pobudo konference FAO je največje zvišanje pridelkov zamišljeno na Daljnem vzhodu in to za 8 odstotkov.

Tudi na področju potrošnje kmetijskih proizvodov so ugotovili nezadovoljiv položaj. Številno prebivalstva, ki dnevno porabi do 2000 kalorij hrane, je naraslo od ene petine na eno tretjino.

V okviru splošnih potreb zvišanja kmetijskih pridelkov so ugotovili, da bi bilo pri sedanjem naraščanju prebivalstva

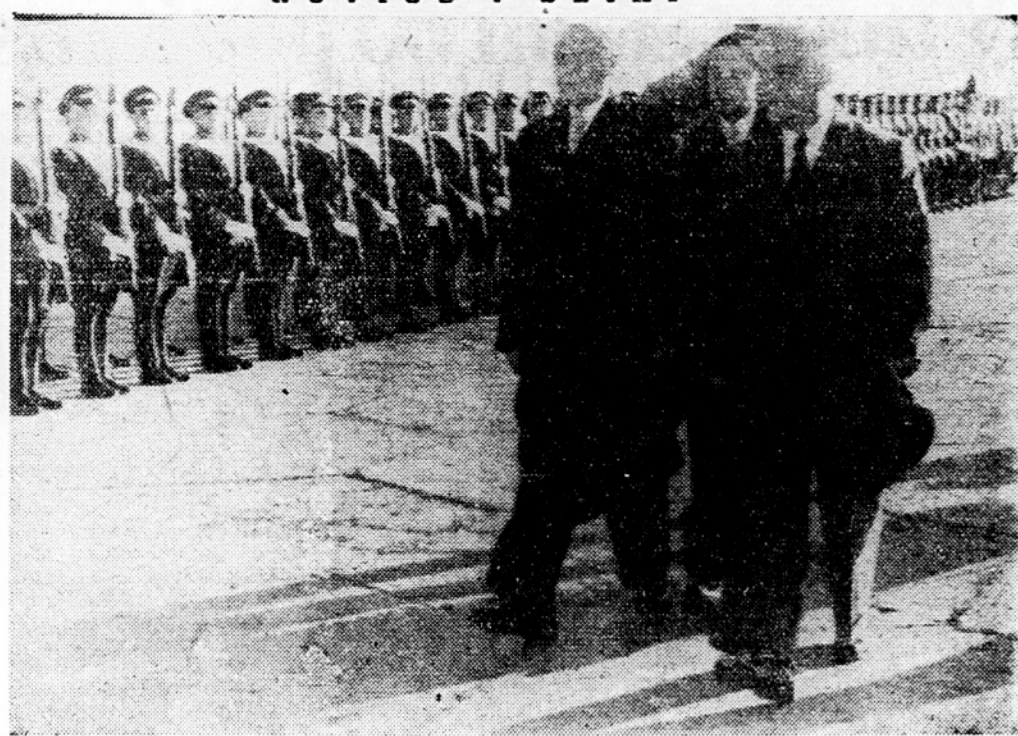
Izraelski odgovor na Dullesov predlog

London, 15. sept. (Reuter) — Izraelski veleposlanik v Veliki Britaniji Elat se je danes razgovarjal z britanskim zunanjim ministrom MacMillanom o Dullesovem načrtu za varnost Bližnjega vzhoda. Dejal je, da izraelska vlada nasprotuje novim odločbam glede plovice po prekoppu do jordanjskega pristanišča Akaba. Iz izraelskih virov se je zvedelo, da bi izraelska vlada sprejela Dullesov predlog, ki ga podpira Velika Britanija in Francija, čeprav ni zadovoljna z vsemi njegovimi vidiki. Po mnenju diplomatskih krogov v Londonu je Elat zahteval od Velike Britanije, naj ne sprejme novih egiptovskih odločb o plovi, ki določajo, da morajo ladje, ki plovejo skozi zaliv do Akabe, 72 ur vnaprej obvestiti egiptovske oblasti o tem. Namen te odločbe je okrepitev arabske blokade izraelskih pristanišč.

Opazovalci glasovanja v Posarju

LONDON, 15. sept. (AFP). Svet zahodnoevropske zveze je sklenil, da bodo njegovi opazovalci nadzorovali potek glasovanja med referendumom, ki bo 23. oktobra v Posarju. Kakor uradno sporočajo, bodo opazovalci predstavnikih petih držav, zastopanih v mednarodni komisiji za nadzorstvo: Belgije, Italije, Luksemburga, Nizozemske in Velike Britanije. Na dan glasovanja in ob četrtju glasovanja bodo imeli dostop na vsako volilno mesto.

NOVICE V SLIKI



Pred odhodom iz Moskve je zahodnonemški kancler Adenauer v spremstvu Bulganina še enkrat pregledal čisto na vnukovskem letališču. Upam, da se bomo spet srečali v Bonnu, je dejal Bulganinu, preden je stopil v letalo.

Razprava o razorožitvi

Na seji, ki bo v ponedeljek, bodo sklepali o stališču, ki ga bo zavzel poobdobar za razorožitev na Generalni skupščini OZN

New York, 15. sept. (AFP) — Na sinočni seji pododbora OZN za razorožitev je sovjetski delegat Arkadij Soboljev še nadalje postavjal ameriškega delegata Stassenu vprašanja o Eisenhowerjevem načrtu za izmenjavo vojaških informacij in letalsko nadzorstvo. Sovjetski delegat pa pri tem ni iznesel stališča svoje vlade do Eisenhowerjevega načrta. Očital je ZDA, da o problemu nadzorstva govore »v prazno«, ker Eisenhowerjev članek ne vsebuje nobenih konkretnih mer za razorožitev. Delegat ZSSR sodi, da je razprava v pododboru treba voditi na osnovi načel, omejenih že pred devetimi leti, od katerih so nekatera vsebovana v londonskem sporazumu, ko je Sovjetska zveza sprejela kot osnovo francoško-britanski načrt z njegovimi stadiji nadzorovane razorožitve. Britanski predstavniki Anthony Nutting in

francoški delegat Jules Moch sta odgovorila Soboljevu, da se njuni vladi glede razorožitve še nadalje ravna po teh načelih. Moch je citiral dva dokumenta, ki ju je predložil pododboru in ki sta po njegovih navedbah logično nadaljevanje londonske razprave o razorožitvi. Ameriški delegat Stassen je ponovno poudaril, da je Eisenhowerjev načrt etapa v izvajanju programa razorožitve. Po njegovem mnenju ne obstoja noben sporazum o načrtu razorožitve. Po njegovih besedah je

Eisenhowerjev načrt izvedljiv v sedanjih okoliščinah in dopušča, da se preide iz stanja nedejavnosti ter nudi dveh velikim silam garancijo varnosti pred nadaljnjim napadom.

Pododbor za razorožitev bo danes poslušal ekspozicijo britanskega delegata Nuttinga v zvezi z načrtom, ki ga je v Ženevi predložil Anthony Eden. Naslednja seja bo v ponedeljek, na kateri bodo sprejeli sklep o delu pododbora med zasedanjem Generalne skupščine, ki se začne v torek.

ODLOŽITEV GRŠKEGA OBISKA

Atene, 15. sept. (Tanjug). — Danes se uradno sporočilo, da je bil odložen obisk grškega kralja Pavla v Avstriji. Grški kralj, ki je trenutno na Krfu, se bo zato vrnil v Atene in ne bo odpoval v Avstrijo, kakor je bilo nameravano.

Podpredsednika grške vlade Stefanopolos in Kanelopolos in minister za gospodarsko koordinacijo Papaligras so danes prispeli na Krf, da bi kralju Pavlu obrazložili zunanje-politični položaj in položaj v državi.

Neuspeh londonske tripartitne konference o Cipru in protigrške demonstracije v Turčiji so odprle nove probleme. Na nekaj sejah, ki so bile v zadnjih dneh, je vlada proučevala tri dve akutni vprašanja, toda ni sprejela nobenih končnih sklepov. V zadnjih dneh je vlada naletela na oster odpor opozicije, ki zahteva

ostavko vlade, razpustitev parlamenta in razpis novih volitev. Pri tem opozicija kot glavni argument navaja, da je vlada doživela neuspeh v zunanji in notranji politiki. Poleg tega po mnenju opozicijskih strank vlada ne more delati s polno silo, ker predsednik Papagos zaradi bolezni že nekaj mesecev ne more izvrševati svoje dolžnosti.

Atenski politični krogi z zanimanjem spremljajo dogodek in pričakujejo, da bo položaj po razgovoru treh najvažnejših ministrov s kraljem Pavlom mnogo jasnejši.

Murphy obišče Jugoslavijo

BEograd, 15. sept. (Tanjug). Pričakujejo, da bo konec septembra prispel v Jugoslavijo namestnik pomočnika zunanjega ministra ZDA Robert Murphy, ko bo pred tem obiskal še nekaj drugih evropskih držav.

Danes prispe Mendes-France

Beograd, 15. sept. (Tanjug) — Bivši predsednik francoske vlade G. Pierre Mendes-France pride jutri popoldne na privatni obisk v Jugoslavijo. G. Mendes-France bo ostal nekaj dni v Beogradu, nato pa bo obiskal tudi nekatere druge jugoslovanske republike.

sednika francoske narodne skupščine Pierra Schneiterja.

WASHINGTON. — »Washington Post« zahteva od predsednika Eisenhowerja, naj opredeli ameriško politiko do razorožitve, kajti ameriški predstavnik v pododboru komisije OZN za razorožitev se je doslej zavzemal samo za Eisenhowerjev predlog o tako imenovanem »zakonitem vohunstvu, od vseh drugih predlogov, objavljenih pred ženevsko konferenco, pa je bil rezerviran.

MOSEVA. — V petek bo prispela v Moskvo vzhodnonemška delegacija pod vodstvom predsednika vlade Grotewohla. Delegacija bo nadaljevala razgovore, ki so jih imeli vzhodnonemški predstavniki v Bulganinovi in Hruščevovi o ukrepih za ureditev zvez med Sovjetsko zvezo in Vzhodno Nemčijo ter o raznih drugih vprašanjih.

TUNIS. — Tuniški bej je pozval bivšega predsednika vlade Taherja Ben Amarja, naj sestavi prvo splošno tuniško vlado na osnovi sporazuma s Francijo o delitvi notranje avtonomije Tuniziji.

WASHINGTON. — Sovjetski veleposlanstvo v Washingtonu je izročilo ameriškega zunanjega ministrstvu noto v zvezi z zaplembom sovjetskega tankerja »Tuapse« od kuomitantskih oblasti na Formozu. Sovjetska vlada je v isti zadevi protestirala tudi pri francoski vladi, od katere je zahtevala posredovanje pri Cankajsku za izpustitev sovjetskih mornarjev in vrnitev ladje.

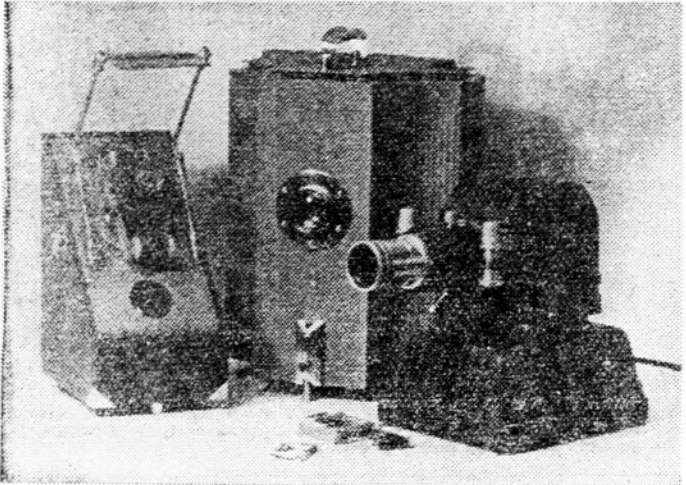
na četrtak

V takih šolah bo pouk res prijeten

Bleiwisova ulica v Zagrebu je majhna ulica, ki ima le nekaj hiš. Do nje se pride s tramvajem, M. voz, od Trga republike po lici proti Cromerou. Na desni strani ulice je visoko obzidje in v njem nizka vrata, ki vodijo na dvorišče do pritične stavbe. Čeprav daje ta stavba videz neznanosti, se v njej dogajajo velike

tudi na prosvetnem polju, katere sledovi nas se sedaj preganjajo. Vdani so na mračnih in tesnih šolskih zgradbah, na zastarelih uređitvah njihove notranjosti, na pomakljivih in nesolidnih učilih.

Imajo pa idejnih projektih zavoda prostore za ročna dela, v pritičnih učilnicah pa je pouk na prostem, sanitarne naprave so po pravih decentralizirane, večje šole imajo tudi dvorano za razne prireditve, telovadnico, delavnico za moška in ženska ročna dela in gospodinjstvo, nadalje prostore za poskuse iz fizike, kemije, biologije, knjižnico ter prostor za mladinsko in pionirsko organizacijo. Torej šola, kakršno si želimo vsi in kakršno mora dobiti naša mladina.



Mikroskop, epidiaskop in diaskop razstavljeni na mednarodni razstavi v Kairu.

svet. To je namreč stavba zavoda za šolsko opremo. V njem je zavod izdelal tudi nekaj protitipov opreme za otroške vrtce in za strokovne šole. Nekaj svojevrstnega je šolska tabla, ki ima obliko knjige. Sestavljena je iz štirih plošč, izmed katerih se dve lahko obračata kot listi v knjigi. Barva table je zelena, za pisanje po njej pa se uporablja bela ali rumena kreda. Razen stolov oziroma šolskih klopi, ki odgovarjajo vsem higienskim predpisom je zavod izdelal tudi več vrst ormar in omaric, s katerimi mora biti opremljena vsaka moderna učilnica ter zorce opreme za šolske delavnice. Opremo za te delavnice je zavod temeljito proučil in o njej obravnaval na seminarju za ročna dela, ki ga je organiziralo v letošnjem juliju združenje učiteljev Bosne in Hercegovine in ki je bil v Hercegovini.

Razen več vrst opreme za splošno izobraževalnih šol je zavod izdelal tudi nekaj protitipov opreme za otroške vrtce in za strokovne šole. Nekaj svojevrstnega je šolska tabla, ki ima obliko knjige. Sestavljena je iz štirih plošč, izmed katerih se dve lahko obračata kot listi v knjigi. Barva table je zelena, za pisanje po njej pa se uporablja bela ali rumena kreda. Razen stolov oziroma šolskih klopi, ki odgovarjajo vsem higienskim predpisom je zavod izdelal tudi več vrst ormar in omaric, s katerimi mora biti opremljena vsaka moderna učilnica ter zorce opreme za šolske delavnice. Opremo za te delavnice je zavod temeljito proučil in o njej obravnaval na seminarju za ročna dela, ki ga je organiziralo v letošnjem juliju združenje učiteljev Bosne in Hercegovine in ki je bil v Hercegovini.

SODOBNA ŠOLSKA OPREMA IN UČILA

Pri opremi za otroške vrtce ne morem mimo tega, da ne bomo imeli »flanelografa«. To je učilo, ki ga ne bi smela pogrešati nobena predšolska ustanova in ne osnovna šola. Flanelograf je s flanelo prevlečena uokvirjena tabla, vod za šolsko opremo. V njem proučuje arhitekti, inženirji s pedagogi, zdravniki in drugimi strokovnjaki šolske zgradbe, pomagajo investitorjem pri sestavljanju programov, izbiri zemljišč in izdelavi projektov. Razen tega proučujejo tudi šolsko opremo in učila za vse vrste šol ter v lastnih delavnicah izdelujejo prototipe za opremo in učila, ki so na razpolago investitorjem in podjetjem za serijsko proizvodnjo. Prototipe nekaterih učil je zavod razstavljal na mednarodni razstavi v Kairu.

Delo zavoda je dokaj težko. Proučevati šolske zgradbe, šolsko opremo in učila zahteva veliko odgovornost, saj je tu vprašanje zdravje, telesni in duševni razvoj sto tisočev otrok in olajšanje dela naših prosvetnih delavcev pri njihovih stremiljih za napredek mladine.

Žalostna čarovnjica

Zadnjih sem popolne kupoval pol kilograma grozdja na ljubljanskem trgu — v stojnici z lepim imenom »Višnja«. Prišel sem na vrsto, ko je bil za božič že precej izpraznjen in z neželjo sem pričakoval, da bo branjevka stresla v vrečko



DELO S ŠOLSКИ ZGRADBAMI

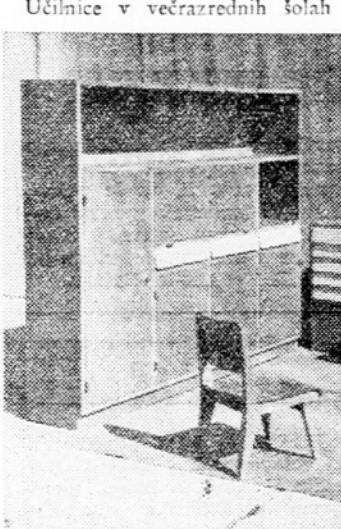
Pri proučevanju šolskih zgradb je zavod za šolsko opremo v Zagrebu izdelal doslej nekaj programov, grafičnih skic, idejnih projektov in maket osnovnih šol, osemletnih in gimnazij. Iz obilice skic, ki sem jih videla v zavodu, odgovorjajo vse šolske zgradbe, ki jih zavod propagira, pedagoškimi, higienskimi in arhitektonskimi zahtevam današnjega časa. Učilnice so zračne, sverle in prostorne. Po skici za enorazredno učilnico sem mogla ugotoviti, da to šolo odlikuje učilnica, ki nima pravokotne oblike, temveč razčlenjen prostor, ki se ga lahko dvakrat pregradi s steklenimi stenami. V teh pregrajenih prostorih poučuje lahko en učitelj dve ali tri skupine učencev narokrat, učilnico pa se lahko uporablja kot celoto.

Uredništvu

ODGOVOR NA ČLANEK: Podstanovalec - predsednik hišnega sveta

Pred dnevi je »Slov. poročevalec« v rubriki »Pisma uredništvu« objavil članek Janjeva Alberta iz Ljubljane, Trubarjeva 6, v katerem prikazuje neresnično stanje o hišnem svetu v tej hiši. Nanj odgovorja prizadeti hišni svet sledeče:

Ne more se trdit, da je naš predsednik podnajemnik zato, ker je sodna odločba prehitela njegovo odločbo iz MLO, da se mu prizna status stanovalca. Trditve, da nima po govorje za ta naziv, je neresnična. Nadaljnja trditve, da ne plačuje podnajemnine in ne sprejema najemnine je prav tako neresnična. Redno odplačuje svojo stanarino na tek. rač. hiše z ostalo najemnino. Obratno pa je res, da Albrehtovi ne plačujejo najemnine, odkar je hišni svet prevzel hišo. Odstopili so tudi od običajnega vrstnega reda čiščenja in ves čas se niso poribali ne veže, ne stopnic, ne vodne školjke in ne stranišča. Kategorično odklanjajo vsako čiščenje z besedami: »Naj je predsednik ribar, in na vse načine nasprotujemo hišnemu svetu. Očitek, da predsednik izkorišča nezakonit položaj naj bi bil zato, ker opravlja vsa dela hišnega sveta brezplačno?



Oprema za otroške vrtce

V Slovenskem poročevalcu — najnovejša vest!



Osnovni kabinet fizike

Njihov odpor proti hišnemu svetu je jasen: ker je hiša last cerkve, so pred hišnim svetom hišo upravljali z lemenatu, Albreht pa je bil v hiši njihov zaupnik. Narajani so bili poveljevati in nagajati strankam, da ne govorimo, kako so maltretirali svojega bivšega podnajemnika, ki je danes predsednik hišnega sveta.

Kar se tiče njihovega stanovalskega problema je kaj lahko rešljivo. Imajo eno veliko in dve mali sobi s pritlikavimi, ki jih zasledajo samo trije ljudje. Veliko sobo 26 kv. m naj zasede poročni sin z otrokom, oče in mati pa imata dovolj dve manjši sobi. Drugi sin pa je itak v Kopru, kjer ima službo in stanovanje.

Hišni svet, Trubarjeva c. 6

Kljub devetim premeram, med katerimi je bilo 5 domačih del, 4 pa tujeja izvora, in ki jih je gledalo skoraj 14 tisoč ljudi, ljudskoprosvetno poslanstvo celjskih amaterev ni bilo do kraja izpolnjeno, zakaj med 43 predstavami je bilo le 14 gostovanj na podežlju. Razen tega dolga do najširših ljudskih plasti, pa sicer pritrivolnemu amaterskemu kolektivtu tudi letos ni uspelo razširiti svoje izposojevalnice v prepodobno okrajno izposojevalnico gledališke gaderobe in rekvizitov. Vzroki teh neizpolnenih načrtov so docela materialne prirode: premalo denarja oziroma — točneje — preveliki stroški v zvezi s prevozi, z nabavo blaga in podobno. Ne nazadnje pa je omalaj ekonomski obstoj celjskega ljudskega odra tudi visoka najemnina za dvorano in žeskrjanja potreba po njenem temeljitem popravilu oziroma obnovi.

To in pa srečanje z »žepnim gledališčem« v inozemstvu, je nekaj celjskih ljudskoprosvetnih funkcionarjev napotilo k ideji, da bi jedro ljudskega odra preusmerili v podobno malo gledališče. Ideja, da bi takemu malemu gledališču, ki bi moral najhitreje začeti zidati in arhitekti. Toda končna odločitev je stvar mestnega sveta za prosveto in kulturo.

Nove knjige

PRVA REPUBLIKSKA RAZSTAVA ŽIVINE. Ljubljana. Gospodarsko razstavišče. Septembar 1953. Katalog. Izdala Glavna zbirna zveza Slovenije, odbor za živinorejo. Založil Kmetijska knjiznica. Ljubljana 1953.

Franč Bevk. TOVARISA. Ilustriral Gvido Broilica. Mladinska knjiga. Ljubljana 1953.

V prodajalni pekarnice Center na Titovi cesti je bil dne 14. t. m. v dopoldanskem času pomotoma vzet zavitek s seznamom raznih naslovov.

Ker je isto za najditelja brez vrednosti, prosimo, da zavitek odda pri vratarju Tiskarne Slov. poročevalca, Ljubljana, Tomšičeva 5.

Secondary Modern School za vse ostale otroke.

Ne da bi skušal podrobneje označevati značaj teh posebnih slovenskih tipov, naj bo na kratko povedano le to, da so vsi trije namenjeni splošnemu izobraževanju, čeprav bi se po nazivu moglo zdati, da je zlasti drugi tip že strokovno opredeljen. Gimnazija je tako po učnem načrtu kakor po svojih učnih metodah bolj teoretska, knjižna šola, tehnična šola vsebin, ki nekatere elemente strokovnih predmetov (tehnično risanje, uporabna geometrija, strojeplise itd.), moderna šola pa je usmerjena tako po svojih učnih vsebini kot po svojih dejavnih metodah kar se da »praktično«, z močnim poudarkom na pridobivanju ročnih spretnosti v raznih, po navadi lepo opremljenih delavnicah.

Mislím, da je potrebno, da si nekoliko boljše ogledamo način, kako v Angliji razporejajo vsako leto otroke v te posamezne tri vrste višje obvezne šole, zlasti zato, ker je med našimi prosvetnimi delavci precejšnje število taktih, ki se jim zdi tak ali podoben način rešitve tega

*) V nadaljnjem bom posamezno tipe angleške višje obvezne šole imenoval »gimnazije« (Grammar School), »tehnične šole« (Technical School) in »moderne šole« (Modern School).

KULTURNI RAZGLEDI

Letošnji abonmajski repertoar Slovenske filharmonije

V bližnji seziji 1953-56 nadaljuje Slovenska filharmonija z razpisom abonmaja, ki se je dobro obnesel v pretekli. Tako bodo koncerti z orkestrom, solisti in zborom razvrščeni tudi letos v tri skupine (»rumeni«, »rdeči« in »zeleni« abonma), katerih vsaka bo obsegala po pet simfoničnih, oziroma vokalno-instrumentalnih ter en zborovski koncert. Pri sestavi programa je bil poudarek položen na zanimiv, pester, dostopen in dobro izvedljiv spored, ki naj poleg klasične in romantike prinaša tudi izbor uspešnih sodobnih del ter dá dovolj prostora sedanjim slovenskim glasbenim tvornostim. K sodelovanju so bili poleg domačih umetnikov, dirigentov in solistov, pritegnjeni tudi inozemski, ker se je že lani izkazalo, da so zvočna tuja imena, ki imajo velike uspehe v tujini, privlačna tudi pri nas, kar je povsem razumljivo in značilno ne le za naše razmere, temveč za celotno reproduktivno glasbeno življenje sveta. Tako bodo letos slišali koncerte pod taktirko domačih dirigentov Lovra Matačića, Boga Leskovića, Sama Hubada, Jakova Cipića, dr. Danila Svare, pa tudi tujih velikih mojstrov, kakor so Juan José Castro, Eleazar de Carvalho Djemal Rešid in drugi. Zbor bodo vodili Rado Simoniti, Slavko Zlatič, Robert Schol-

lum; gostje iz bratskih republik bodo v orkestralnem sporedu Živojin Zdravković, Milan Horvat, Igor Gjadrov. Celotni program navaja velika vokalno-instrumentalna dela (J. S. Bach, Magnificat, L. v. Beethoven, IX. simfonija, W. A. Mozart, Requiem), domače novitete skladateljev Arniča, Bravničarja, Kreka, Lipovca, Matičiča, Pahorja, Škerjanca, Svare, Jurija Gregorca, ter znamenita, pri nas šele prvič izvajana dela tujih skladateljev Elgarja, Menottija, Prokofjeva, Berkeleja, Castra in drugih. Naši domači solisti bodo Karlo Rupel, Igor Ozim, Jelka Suhadolnik - Zalokarjeva, Jelka Stanić-Krekova, Pavel Sivice, Anton Trost, Albert Dermelj in Srečko Zalokar; pevke Nada Vidmarjeva, Vilma Bukovčeva, Elza Karlovičeva in pevci Janez Lipušček, Miro Brajnik, Gašper Dermota in Zdravko Kovač. Tudi solisti bodo E. Kendall-Taylor, Aldo Ciccolini, Ruggero Ricci, Nelly Školnikova, André Navarra, Yury Boukoff. V celoti je torej spored bogat tako v izbiri skladb, kot v številu in kvaliteti solistov in dirigentov.

Novost bodo komorni koncerti, kjer bodo prišla do veljave dela manjše zasedbe in intimnejše izvedbe. Za te koncerte bodo imeli abonenti rezervirane sedeže in poseben popust. Na torkel zvečer je v prostori Delavske knjižnice predaval za potapljenega goste avstrijski pesnik Heinrich Lienhard o sodobni avstrijski literaturi. Predavanje je priredila Delavska knjižnica in s tem dala hvaljevalno spodbudo, o kateri upamo, da bi mogla obroditi še marsikateri večer tako prikupnega značaja, kakor je bil torkov. Po pozdravnih besedi upravitelja knjižnice tovarisa Vičintina je mladega avstrijskega gosta predstavljal dr. Bratko Kreft in na kratko orisal njegovo delo. Posebej je poudaril, da prihaja iz tistega koroskega kulturnega kroga, ki je naklonjen sblizanju z jugoslovanskim kulturnim življenjem. Nato je H. Lienhard, pesnik in muzik, v gledano sestavljenem predavanju prikazal položaj v avstrijskem slovestvu po osvoboditvi domovine izpod jarma nacizma ter prešel nato h karakterizaciji nekaterih vodilnih imen v avstrijski literaturi razdobja med dvema vojnama in po zadnji vojni. Posebej se je ustavil pri tistih pesnikih, pisateljih in dramatikih, ki se odključujejo po originalnosti in drugih kvalitetah, a so v tujini manj znani, tako n. pr. pri Csokorju, A. Musilu itd.

V drugem delu predavanja je g. Lienhard orisal mlade pesnike in pripovednike, ki so stoptli v literaturo po l. 1945 in katerih talent se je razvijal v neugodnih socialnih razmerah. Govoril je tudi o materialnem položaju avstrijskih književnikov in o vlogi Dunaja v avstrijski kulturi, vlogi, ki je vodila predvsem v gledališkem življenju, manj pa v literaturi. Vmes je predavatelj prebral nekaj izbranih primerov današnje avstrijske lirike. Predavanje je s svojo mikavno vsebino in lepo jezikovno formo nardušilo poslušalce in dr. Fr. Smerdu in dr. B. Kreft sta se lahko po vsej pravici zahvalila mlademu poetu za njegovo pregledna in topla izvajanja. Ob koncu je gost na željo iz vrst poslušalcev prebral še tri primere lastne lirike in dosegel z njimi navdušeno priznanje. Po vojni je bil to v Ljubljani prvi večer, posvečen neposrednemu stiku z avstrijsko literaturo, zato je že kot pojav vreden kroničnega pozornosti.

Menim, da ni področja človeške dejavnosti, za katerega ne bi bilo koristno, da ga od časa do časa kritično pregledamo, da se jasneje zavemo njegovih dobrih in slabih strani ter da skušamo popraviti, kar je slabo in uvesti novo in boljše. To velja tudi za naše šolstvo, ki mu javnost po pravici vse odločneje očita, da ne gre v korak z razvojem na drugih področjih našega življenja, temveč da tako po svojih oblikah kot po svoji vsebini ostaja na stopnjah, ki smo jih drugje že premagali. Od tod vse močnejša zahteva po reformi našega šolstva, njegovih oblik in njegove vsebine, od tod vse bolj resno in intenzivnejše delo na tem važnem družbenem vprašanju. Del tega dela naj bi opravili tudi prosvetni delavci, ki so bili in ki bodo še poslani s finančno pomočjo UNESCO v nekatere evropske države in ZDA, da bi proučili taktajšnje šolstvo, spoznali njegove pozitivne pa tudi njegove slabosti strani, se pri tem globlje zavdelili naših lastnih pomakljivosti pa tudi pozitivnih rezultatov našega doseganega dela in tako s svojimi nasveti pomagali pri iskanju novih poti, po katerih naj krene vzgoja in izobraževanja mladine pri nas. Ne gre za nikakršno slepo prenašanje tujega v naše posebne razmere, temveč za smiselno

uporabljanje tistega, kar se je kot dobro pokazalo drugod in kar bi tudi nam v naših prizadevanjih moglo koristiti, hkrati pa tudi za to, da se izognemo nevarnosti, da bi v našo šolsko reformo vnašali elemente, ki so se drugod pokazali kot problematični ali celo neustrezni in škodljivi. Mislím, da proučevanje tujih šolskih sistemov s takim namenom lahko našim prizadevanjem samo koristi in ne razumem, zakaj posamezniki ne pri »slino draži, da jo reformatorji tako radi hodijo šolstvo proučevati v tujino...«, kakor pravi eden od udeležencev ankete o šolski reformi v »Naših razgledih« št. 10-1953.

Učilnice v večrazrednih šolah uporabljanje tistega, kar se je kot dobro pokazalo drugod in kar bi tudi nam v naših prizadevanjih moglo koristiti, hkrati pa tudi za to, da se izognemo nevarnosti, da bi v našo šolsko reformo vnašali elemente, ki so se drugod pokazali kot problematični ali celo neustrezni in škodljivi. Mislím, da proučevanje tujih šolskih sistemov s takim namenom lahko našim prizadevanjem samo koristi in ne razumem, zakaj posamezniki ne pri »slino draži, da jo reformatorji tako radi hodijo šolstvo proučevati v tujino...«, kakor pravi eden od udeležencev ankete o šolski reformi v »Naših razgledih« št. 10-1953.

Medtem ko je nižja stopnja obveznega šolanja razmeroma nagajana in sposobnosti zanje; enotna (o nekaterih — oblikah notranje diferenciacije že na tej stopnji bo govora kasneje), ločila, da se šolska obveznost podaljša od 9 na 10 let, da se v vseh državnih šolah odpravi šolnina in da se polagama ukli- nje skupne šole za vse stanovalce oziroma vzdrževalnina in kjer se zaradi tega šolajo v glavnem otroci premožnejših staršev. Velik del teh šol ima za seboj bogato tradicijo in je v njih najti začetke sistematičnega šolanja na angleških tleh šol (Eton, Winchester in dr.). Ustanavljale so jih razne zlasti cerkvene organizacije. Državna oblast se je v Angliji z vprašanja šolstva začela baviti razmeroma kasno. Šele leta 1833 je na primer britanski parlament izglasoval prvo skromno vsoto kot pomoč zasebnemu prizadevanju za gradnjo šolskih poslopj. Leta 1870 so prvič uvedli šolsko obveznost.

Današnje angleško šolstvo ima svojo pravno osnovo v šolskem zakonu (Education Act), sprejetem leta 1944. ki pomeni brez dvoma napredek v primerjavi s prejšnjim stanjem. Bitveno važna in nova v tem zakonu so poleg drugih zlasti do-

(Nadaljevanje prihodnji)

SPORTNI POROČEVALEC

ZIVAHNA GRADBENA DEJAVNOST NASE MLADINE POLETI

Tudi jesen je treba izkoristiti

Prvi del letošnje akcije Ljudske mladine in telesno-vzgojnih ter športnih organizacij za gradnjo telesnovzgojnih naprav, se je zaključil v poletnih mesecih. V času šolskih počitnic in dopustov mladih delavcev ter v časih ugodnih vremenskih razmer, so bila zaključena dela na mnogih objektih, ki so jih gradnje mladinske skupine. Stavba za izgradnjo telesnovzgojnih naprav pri CK LMS je prejel izvirna poročila o uspešnih in napredovanih v gradnji objektov. Večina teh objektov je končana, praviloma pa je, da postojata trenutno stanja in pridemo do zaključkov, ki nas bodo vodili v jesenskem obdobju te akcije.

Po posvetovanju predstavnikov okrajnih organizacij LMS in CK LMS v začetku tega leta in formiranju okrajnih stabov za izgradnjo telesnovzgojnih naprav skupno s predstavniki telesnovzgojnih in športnih organizacij, so bile te akcije zainteresirane osnovne organizacije na terenu, ki so se na osnovi sprejetih obveznosti lotile načrtovanja in priprave za gradnjo nad 400 objektov. Celotna akcija je dobila širok razmah v poletnih mesecih, kar je odraženo tudi v mladinskem in dnevnem časopisu. Samo tej akciji smo posvetili v celoti 1 številko Informativnega lista, ki ga mesečno izdaja CK LMS za vse osnovne organizacije LMS. Razen članov in navdaj se je mladina v veliki meri poslužila v tem bitnem objavljenih načrtov in sicer za najrazličnejša igrišča in ostale telesnovzgojne naprave. Razen gradnje materialnih objektov, kjer so delale mladinske skupine, so v poletnem obdobju tudi mladi neurejeni urniki, so bile formirane tudi mladinske delovne brigade s 30 do 40 člani, in kar štiri bazeni, ki so jih postavili v Mariborski mladinski delovni brigadi, ki so gradile stadion »Partizana« v Viču v Ljubljani, srednješolska MDB iz Maribora, ki je urevala športne naprave v Škoflji Loki ter tretja mariborska MDB, ki je gradila Dom Partizana na Pohorju. Vse te brigade so z uspehom izpolnile svoje naloge in bile večkrat pohvaljene ter tudi poglašene za udarne. V celoti je po podatkih, ki jih imamo, štalo za gradnjo telesnovzgojnih naprav pri CK LMS, 4.740 mladincev Slovenije v prvem polletju te akcije.

Če pogledamo predstavnikov okrajnih organizacij LMS in CK LMS v začetku tega leta in formiranju okrajnih stabov za izgradnjo telesnovzgojnih naprav skupno s predstavniki telesnovzgojnih in športnih organizacij, so bile te akcije zainteresirane osnovne organizacije na terenu, ki so se na osnovi sprejetih obveznosti lotile načrtovanja in priprave za gradnjo nad 400 objektov. Celotna akcija je dobila širok razmah v poletnih mesecih, kar je odraženo tudi v mladinskem in dnevnem časopisu. Samo tej akciji smo posvetili v celoti 1 številko Informativnega lista, ki ga mesečno izdaja CK LMS za vse osnovne organizacije LMS. Razen članov in navdaj se je mladina v veliki meri poslužila v tem bitnem objavljenih načrtov in sicer za najrazličnejša igrišča in ostale telesnovzgojne naprave. Razen gradnje materialnih objektov, kjer so delale mladinske skupine, so v poletnem obdobju tudi mladi neurejeni urniki, so bile formirane tudi mladinske delovne brigade s 30 do 40 člani, in kar štiri bazeni, ki so jih postavili v Mariborski mladinski delovni brigadi, ki so gradile stadion »Partizana« v Viču v Ljubljani, srednješolska MDB iz Maribora, ki je urevala športne naprave v Škoflji Loki ter tretja mariborska MDB, ki je gradila Dom Partizana na Pohorju. Vse te brigade so z uspehom izpolnile svoje naloge in bile večkrat pohvaljene ter tudi poglašene za udarne. V celoti je po podatkih, ki jih imamo, štalo za gradnjo telesnovzgojnih naprav pri CK LMS, 4.740 mladincev Slovenije v prvem polletju te akcije.

PRIDRUŽE SE SEZONA ORIENTACIJSKEGA ŠPORTA

Čez hribček, ali po stezi? Cross country pomeni tek čez drn in strn. Mlajšim je od navadnega teka po krožnem tekalu, ki se odvija na stadionu, zato pa zaradi tega, ker je proga za cross country speljana vzdolž vod, zdaj med njimi, skozi gozd itd. Tekovalci, ki tečejo po markiranih stezah, mislijo samo na čas, mudi se jim, vsako bi bil rad prvi na cilju. Če pa so vmes kontrolni postaji, ki jih je treba iskati: če mora tekovelec sam preudariti, bi li tekel čez hribček ali pa bi zavil ob cesti okoli; če mora kdaj pa kdaj postati in prisluhniti, da bi slišal skrito kroglo, ki daje zvočne znake, tuda jne gre samo za hitre noge, temveč prav tako za orientacijsko znanje in iznajdljivost. Kaj razumejo pod orientacijskim športom? Predstavljajte si človeka v naravi, recimo nekje na visoki planoti, desno golo dolino, na pogozni Dabnu, mu specialni roke in bule, dajmo mu tudi nalogo, da mora postopoma različne predele oziroma točke v naravi (kjer so postavljene kontrole) in že je pred nami prvi kontrolni postaja. Če so tekovalci torej za kretanje v naravi in orientiranje v neznanem svetu. Kretanje je možno na najrazličnejše načine: korakoma, v teku, na kolenu, na smučeh, v čolnu, na motokolu, na konju. O Svedih, ki so navdajeni za športno orientiranje naj povemo, da so uvedli 22 različnih načinov tovrstnega tekovanja. In v tem smislu, če so tekovalci, ki imajo v mislih, da bi se prišli do cilja, ki jim je namenjen, morajo biti pripravljeni na vse, kar jim lahko priredi narava. Če so tekovalci, ki imajo v mislih, da bi se prišli do cilja, ki jim je namenjen, morajo biti pripravljeni na vse, kar jim lahko priredi narava. Če so tekovalci, ki imajo v mislih, da bi se prišli do cilja, ki jim je namenjen, morajo biti pripravljeni na vse, kar jim lahko priredi narava.

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE LJUBLJANA

KUPUJE: Hlodovina za žago vseh gozdnih sortimentov po dnevnih cenah.
PROIZVAJA IN NUDI: Parket in parketne plošče iz vseh vrst lesa v vseh dimenzijah in kвалitetah, ter lamelni parket. Zaboje po naročilu. Zložljive stole, stolčke, fotelje, mize, mizice, zložljive vrtno garniture ter ostale mizarske in finalne izdelke. Lesno moko za kemično, kovinsko, usnjarsko in drugo industrijo. Lignoliti tlak polaga v izbranih barvah v masi in izdeluje lignolinske plošče za tlakanje podov in oblaganje sten v zaželenih barvah. Bakelitno maso in bakelitne izdelke. Svoje kvalitetne lesne finalne izdelke izvaža na vsa svetovna tržišča.
UPRAVA: Ljubljana, Parmova 37/I.trakt. Telefon: direktor 31-565, komerciala 30-192. poštini predal: 151, telegram: LIP Ljubljana.

NOGOMET

Tekmovalna komisija Nogometne zveze Slovenije in teletina na osnovi sklepov Tekmovalnega pravilnika Nogometne zveze Jugoslavije in predlogov za tekmovalne v Ljubljansko-primorski ligi naslednja prvenstvena srečanja:

I KOLO 4. septembra
Slovan : Triglav 3:0, Postojna: Izola 3:1, Tabor : Krn 2:4, Mladost : Koper 4:3, Gradifac : Ilirija 3:2.

II KOLO 11. septembra
Triglav : Koper 12:0, Krn : Mladost 1:0, Ilirija : Tabor 2:1, Izola : Gradifac 3:4, Slovan : Postojna 2:0.

Tekmovalna komisija Nogometne zveze Slovenije obvešča Uprave vseh klubov, ki tekmujejo v ljubljansko-primorski nogometni ligi, da je sodniška komisija za sojenje prvenstvenih tekem naslednja prvenstvena srečanja: 600.—stranski sodniki po 300 dinarjev. S tem se spremeni navodilo Tekmovalne komisije, ki je bilo poslano vsem klubom ljubljansko-primorske nogometne lige.

Tekmovalna komisija Nogometne zveze Slovenije obvešča vse kandidate za službovajoče delegate na tekмах ljubljansko-primorske lige, da ne bodo sprejemali nobenih posebnih obvestil o delegiranju, temveč naj spremljajo objave o delegiranju v športnem poročevalcu »Slovenskega poročevalca«.

Registracijska komisija Gorenjske nogometne podzveze, je na svoji seji registrirala igralce: za NK Triglav — Kranj: Likozar Ivan Janez, Pogacnik Alojz Bova, Coste Marjan Franc, Novak Franc, Čvetko, Wesselsen Anton Henrik, Bambič Franc, Uršič Ivan Lado, Močivnik Anton Slavko, Hudoverni Matevž Miro, Vidic Albert Milan, Martinović Blažko, Mikoš, in podlagi čl. 22 f. POR. in Okolič Ivan Ivo na podlagi čl. 22 t. 2 POR vsi imajo pravico nastopati na vseh tekmah 7. IX. 1955.

Za NK Jesenice iz Jesenic: Tomazin Milan, Ravnikar Anton Leopold, Kokal Anton Anton na podlagi čl. 22 f. POR s pravico nastopati na vseh tekmah 7. IX. 1955.

SD Prešeren — Lesce: Bažan Franc Franc, Zupan Matevž Peter, Vendar Adolf Ninko, Zerna Slavko Lovro, Zigmund Stepan, Bohinc Franc na podlagi čl. 22 f. POR s pravico nastopati na vseh tekmah 11. IX. 1955.

Registracijska komisija pri Gorenjski nogometni podzvezi je na svoji seji na podlagi čl. 22 f. POR vsi imajo pravico nastopati na vseh tekmah 11. IX. 1955.

Registracijska komisija Nogometne podzveze Maribor službovajo: Za NK Nartio — Lendava se po čl. 22 f. POR registrirala igralci: del Mihail s pravico nastopati na vseh tekmah 17. IX. 1955.

Za NK Fužinar — Ravne se po čl. 23 f. POR registrirajo naslednji igralci: Rapanik Albin, Tasič Albin, Nazrovič Andrija, in Alagič Sašo. Vsi navedeni igralci imajo pravico nastopati na prijateljskih tekmah dne 9. X. 1955, na prvenstvenih pa 9. I. 1956.

REGISTRACIJSKA KOMISIJA NPL
Na osnovi čl. 22 f. POR so registrirani: Za Papirničar — Večič: Zebavc F. Stane, Bačičič A. Marjan, Marolt A. Silvo, Nanut P. Daniel. Za Ljubljano: Janežič P. Peter, Čerkovnik J. Marjan. Za Usnjak: Vrhnikar Bratko D. Mihael, Petkovič S. Stefan. Za Odrad, Ljubljana: Hrovatin V. Marjan.

Vsi omenjeni igralci imajo pravico nastopati na vseh tekmah 20. septembra 1955, na prvenstvenih 12. januarja 1956.

KOMISIJA ZA TEKMOVALNE NPL
VERIFIKACIJA TEKEM II. KOLO:
I. razred: Papirničar : Ljubljana

VELIK USPEH PLOVALNIH ŠOL V SLOVENIJI

„Zahvaljujem se Vam za pobudo...“

S pomočjo naših učiteljskih prispeva športna organizacija k zdravstveni preventivi. — Sodelovanje športne in partizanske organizacije

Plavalne šole v Sloveniji imajo že svojo tradicijo, dasi so bile v glavnem omejene le na področje Ljubljane. Iz leta 1937. razvila I. jugoslovanska splošna plavalna šola v Ljubljani. Ta je bila ustanovljena s posebno odredbo tedanjega ministrstva za telesno vzgojo, ki je tudi prevzelo pokroviteljstvo nad to plavalno šolo. Ta šola je imela naslednje naloge: 1. učiti mladino plavanja pod geslom »vsak otrok plavač«; 2. prirediti tečaj za izpopolnjevanje v plavanju; 3. prirediti tečaje za reševanje pod geslom »vsak plavalec reševalec«; 4. prirediti tečaje za vzgojo vadiateljev plavanja in reševalcev; 5. prirediti tečaje za vadiatelje plavalnih edinic in 6. organizirati plavalno delo na vseh plavalniških Slovenije. Čeprav je statut te šole predvideval njeno dejavnost na vseh plavalniških Slovenije, je bila ta omejena vendar samo na Ljubljano.

Ze v nekaj letih je I. jugoslovanska splošna plavalna šola v Ljubljani upravičila svoj obstoj in se je v njej naučilo plavati mnogo Slovencev. Razen tega pa so se nekateri gojenci te šole razvili tudi v državne rekordere in slovenske predstavnike v državni plavalni reprezentanci.

Po osvojitvi je Plavalna zveza Slovenije dala svojim osnovnim organizacijam pobudo,

AKTIVNIH PLOVALCEV

in da je nujno potrebno izbrati poseben vadiateljski kader za plavalne šole.

Plavalna zveza Slovenije je ob desetletni osvojitvi posebnosti posebno pozornost vprav plavalniškim in vadiateljskemu kadru zanje. Pri tem se je zavedala, da so prav plavalne šole tista oblika dela, s katero more izpopoljevati svojo nalogo »pomočjo plavalnega športa krepitev zdravje, moralne, telesne, duševne in obrambne sposobnosti mladine«.

Zato je bil letos tik pred začetkom plavalne sezone pri PZS ustanovljen poseben referat za plavalne šole. Za vodstvo tega referata je PZS naprosila enega izmed članov vodstva I. jugoslovanske splošne plavalne šole.

Čeprav je bil referat plavalniški usstanovljen pri PZS tik pred začetkom letošnje plavalne sezone, je PZS že junija v dveh tečajih pripravila 89 vadiateljev in vadiateljic za plavalne šole, ki so bili z majhnimi izjemami skoraj vsi učiteljski naši tri učiteljske iz Tolmina, Maribora in Ljubljane. S tem, da se je PZS za svoj vadiateljski kader plavalnih šol obrnila predvsem na naša učiteljska je hotela doseči, da bi vadiatelji njeni šoli imeli že osnovno

PEDAGOSKO IZOBRAŽBO

in da bi tako te šole bile tudi iz vzgojnega gledišča čim kvalitetnejše

Od teh tečajnikov je med plavalno sezono delovalo 57 učiteljev in vadiateljic, ki so bile v 16 krajih (Bled, Ilirska Bistrica, Gorica, Kamnik, Kranj, Kropa, Krško, Ljubljana — tri šole: na Iliriji, Koleziji in na Viču —, Maribor, Novi Vinodol, Ravne, Ruše, Slovenske Konjice, Valdolca, Večič in Vrhnika). Razen tega je delovalo v plavalnih šolah tudi 19 pripadnikov plavalnih društev, ki niso bili v tečajih PZS. V plavalnih šolah je torej vadivalo mladino 16 vadiateljev in 60 vadiateljic, skupno 76 oseb. Od teh jih je vadivalo v sklopu partizanskih društev, in sicer v Ilirski Bistrici, Gorici, Kropi, Rušah, Slov. Konjicah, Viču in na Vrhniki, 25 vadiateljic (7 vadiateljic in 18

vadiateljic), od katerih sta bila 2 vadiatelja (Kropa in Slov. Konjice) in 3 vadiateljice (Kropa, član: TVD Partizana).

Vsi vadiatelji plavalnih šol so se dobro obnesli. S primernimi igrami in tudi pripravednim povestico so znali uspešno izpolniti odmore in čas vadbe ob slabem vremenu. Le tega je bilo v letošnji plavalni sezoni še preveč in bi bil ob ugodnejših vremenskih prilikah uspeh plavalnih šol še veliko večji. Mnogi vadiatelji so se v posameznih krajih tako priljubili, da so društva že zaprosila PZS, da jim prihodnje leto zopet zagotovijo iste vadiatelje plavalne šole. Vseh 16 plavalnih šol je imelo skupno 24 plavalnih tečajev v skupno 457 delovnih dnevih. En tečaj je trajal povprečno 19 dni. Vadba se je opravljala večinoma v dopoldanskem času, nekaterje plavalne šole (Kropa, Maribor in Ravne) pa so vadile dopoldne in popoldne.

V plavalnih šolah je bilo 1392 otrok (818 dečkov in 574 deklic). Od tega je bilo 902 ali 63 odstotkov neplavalcev (503 dečkov in 399 deklic). 600 neplavalcev (358 dečkov in 242 deklic) ali 65,5 odstotkov se jih je naučilo plavati. V tem pogledu je bila najbolj uspešna plavalna šola v Kamniku, kjer so se vsi neplavalci naučili plavanja. Tej šoli sledijo po uspehih plavalne šole: II. tečaj na Bledu 92 %, Ravne 90 %, II. tečaj na Kranju 84 %, Slov. Konjice 83 %, II. tečaj Ilirije 75 %, Vrhnika, Valdolca 74 % in tako dalje.

En vadiatelj je imel povprečno 18 otrok. Za vsakega otroka v plavalni šoli je po dosedanjih podatkih izdala PZS od podpori Zveze športov Slovenije 241 din za 19 dnevni tečaj po tri ure na dan, kar pomeni nekaj čez 4,50 din na uro.

Po navedenih podatkih, poročilih vadiateljic plavalnih šol in društev ter ob pregledu nekaterih šol lahko ugotovimo, da so letošnje plavalne šole uspele. Letošnja akcija PZS v pogledu plavalnih šol pomeni gotovo največji uspeh PZS v njenem prizadevanju

MNOŽIČNEGA RAZVOJA

plavanja v Sloveniji. Obenem je to lep prispevek športne organizacije ob 10-letnici osvoboditve naše domovine k zdravstveni preventivi.

Prodaja vstopnic za meddržavno nogometno tekmo

NEMČIJA B : JUGOSLAVIJA B

v Ljubljani, 25. septembra 1955

V Ljubljani:
Nogometna zveza Slovenije, Likozarjeva 12
Poslovalnica »FUTNIK«, Titova 4
Poslovalnica »TURIST BIRO«, Miklošičeva 17
»POLET«, Pasaža nebotičnika
Trafičke: »Slon«, »Bežigrad«, »Šiška«, »Koledvor«, »Gospodarsko razstavništvo«, »Zavod za social. zavarovanje«, »Union«, »Evropa«, »Pošta«, Čopova 54, Titova — nasproti Slavije.

V Sloveniji:
Sedeži podvez: Maribor, Celje, Gorica, Kranj
Poslovalnice »Putnika«

OBVESTILA sportnih organizacij

lo, kakor tudi take tovariše, ki bodo pripravili v primeru izvolitve prevzeti funkcije v Sekretariatu BZS.

Nadaj se Vas prosimo, da nam do 30. septembra 1955, sporočite imena Vaših delegatov. Vsi delegati morajo imeti s seboj polnomočje Vaše organizacije.

DVIGANJE UTEŽI
Odbor za dviganje uteži pri STASJ razpisuje prvenstvo države v dviganju uteži za posameznike in ekipe za leto 1955, ki bo dne 1. oktobra v Ljubljani izvedel TAZ Slovenije.

PROPOZICIJE
1. Tekmuje se v olimpijskem trilateralu po tehničnih pravilih Odbora za dviganje uteži pri STASJ.
2. Pravico tekmovalca imajo vsi volivci, ki so zdravniško pregledani in imajo potrdilo o obojem.
3. K prvenstvu bodo pripuščeni samo tekmovalci, ki bodo izpolnili pogoje: bantam kategorija — 20 kg, perlaška — 230 kg, lahka — 245 kg, srednja — 280 kg, sredneteška — 270 kg, polteška — 280 kg, in teška — 290 kg.

4. Prijave za udeležbo na prvenstvu Jugoslavije je treba poslati na Težkoatletsko zvezo Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, do 25. septembra 1955, zaradi pravočasne rezervacije hrane in prenočišč.

KOSARKA
Tehnična komisija je na svoji seji z dne 13. septembra 1955 verifikirala teletne tekme slovenskega prvenstva:

I. liga: Partizan Domžale — Branik 58:152 (24:61), Odrad — Partizan Medvode 63:33 (27:12), Triglav — Rudar 37:28 (21:14).

II. liga: Proletarec — Partizan Postojna 44:20 (26:8), Svoboda — Litiija 20:0 (—).

III. liga: Partizan Skofja Loka — Partizan Vrhnika 18:23 (8:16), Jesenice — Triglav II. 64:35 (21:15), Zene: Ljubljana — Rudar 53:24

(18:11), Maribor — ASK 24:77 (12:34), Celje — Branik 27:33 (10:52).

8. Tekmovalcem, ki na prvenstvu ne bodo izpolnili zgoraj navedene norme, Odbor za dviganje uteži pri STASJ ne bo kril strogo okrhre temveč tekmovalci sami ali tisti, ki jih pošilja na tekmovalce.

9. Prvo, drugo in tretje plasirana tekmovalcem v posamezni kategoriji bodo podeljena priznanja — kolajne. Ravno tako bodo prve tri ekipe dobile primerna darila. Poleg gornjega priznanja bo značevalce v vsaki kategoriji nosil naslov »Prvak Jugoslavije za leto 1955« in prav tako bo prvo plasirana ekipa dobila naslov »Ekipni prvak Jugoslavije za leto 1955«.

10. Za ekipni plasmas bodo ocenjevali teletne: I. mesto v vsaki kategoriji — 6 točk, II. mesto — 5 točk, III. mesto — 4 točke, IV. mesto — 3 točke, V. mesto — 2 točki, in VI. mesto — 1 točka. Tako se točke v vseh kategorijah ekipa, ki bo izbrala največ točk bo postala »Ekipni prvak Jugoslavije za leto 1955«.

11. Odbor za dviganje uteži pri STASJ bo pravočasno določil sodniški zbor, ki bo v celoti voljen do tekmovalcev.

12. Kolajne in darila za prve tri plasirane tekmovalce in ekipe predstavlja STASJ, odnosno daruje TAZS.

13. Prihod tekmovalcev v Ljubljano je dne 1. 10. 1955 z brzovalkom iz Beograda ob 8. 47. uri na katerega imajo vsi tekmovalci dobre zveze. Odbor tekmovalcev iz Ljubljane bo v nedeljo 2. 10. 1955 ob 8.35. uri.

RAZPORED TEKEM ZA 17. 9. 1955
I. liga: Rudar — P. Domžale (12:34), Celje — Branik 27:33 (10:52).

žene: Rudar — Maribor ob 18.30

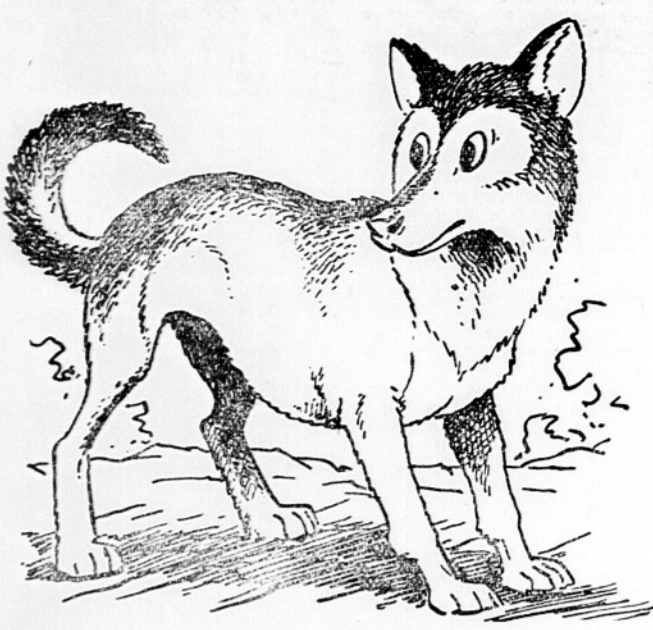
RAZPORED TEKEM ZA 18. 9. 1955
I. liga: Branik — Odrad ob 19.30
P. Medvode — Triglav ob 17.

II. liga: Proletarec — Svoboda ob 19
Litiija — Kovinar ob 17.30

III. liga: Triglav II. — P. Skofja loka ob 17.30
Jesenice — Triglav II. ob 17.30
žene: ASK — Branik 24. 10.

STASJ pa plača stroške prehrane in prenočišča za tekmovalce v Ljubljani.

8. Tekmovalcem, ki na prvenstvu ne bodo izpolnili zgoraj navedene norme, Odbor za dviganje uteži pri STASJ ne bo kril strogo okrhre temveč tekmovalci sami ali tisti, ki jih pošilja na tekmovalce.



NOVA SLIKANICA

Ki bo začela izhajati v »Slovenskem poročevalcu« v nedeljo, 18. septembra, se imenuje »Za očeto« in opisuje zanimive ter nevarne prigode dveh slovenskih dečkov na njuni poti skozi pragovode Južne Amerike. Besedilo za novo slikanico je napisal Janez Trnovec, slike pa so delo Mikija Mustra.

Oba glavna junaka nenavadne povesti, Bojana in Zorana, smo vam že predstavili, danes pa vas seznanjamo z njunim zvestim spremljivcem na težavnem pohodu, s psom Kunijem, ki jima bo pomagal v marsikateri hudi zadregi...

RAZPIS

Trgovsko podjetje »PETROL« v Ljubljani Cankarjeva 5-II

razpisuje po določilih členov 7, 24 in 29 temeljne uredbe o štipendijah

2 mesti ŠTIPENDISTOV tehniške fakultete, oddelka za strojništvo

Prosilci naj oddajo prošnje do 20. oktobra 1955 na upravo podjetja z navedbo osebnih in premoženjskih podatkov ter predložijo prepis zadnjega spričevala ali potrdilo šole.

Prednost imajo študenti višjih letnikov.

S štipendisti bo podjetje sklenilo pogodbo po predpisih uredbe.

Komisija za štipendije trgovskega podjetja »Petrol«.

RAZPIS

»NIKO«, tovarna kovinskih in elektromehaničnih izdelkov — Železniki

razpisuje naslednje štipendije:

ŠTIPENDIJO za študij na tehniški visoki šoli — oddelak za strojništvo v Ljubljani

ŠTIPENDIJO za študij na tehniški srednji šoli — elektro-tehniški oddelk v Ljubljani

ŠTIPENDIJO za študij na ekonomski srednji šoli v Ljubljani

ŠTIPENDIJO za študij na administrativni šoli v Ljubljani

Reflektanti naj pošljejo prošnje komisiji za štipendije »Niko« tovarne, Železniki, v 10. dneh po razpisu.

Komisija za štipendije tovarne »Niko« Železniki

DNEVNE VESTI

KOLENDAR

Petek, 16. septembra: Ljudmila.

Danes poteka osmo leto, odkar je bilo Slovensko Primorje za isto priključeno k Jugoslaviji. Po hudih razočaranjih, zatiranju in trpljenju, ki jih je naša Primorska doživljala pod fašističnim jarmom, so se tega dne uresničile težnje primorskega ljudstva.

16. septembra 1952 je v Ljubljani umrl znameniti slavist in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Fran Ramovš.

Na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani je bil diplomiran za inženirja elektrotehnike tov. Zavri Zaro iz Ljubljane. Čestitamo! Prijatelji!

Centralno ljudsko kopalnice in kopalnice Kolezija bosta predvidoma zaprta od ponedeljka, 19. septembra dalje. Abonente sez. Kešin naprosamo, da svoje stvari do tega dne odnesejo.

Uprava Kulturna društva, klubi-krožki in šolski zavodi, ki želijo strokovno učitelje za pouk družabnega, folklornega ali športnega plesa, naj se obrnejo pisмено ali ustmeno na naslov: »Združenje plesnih učiteljev LRS« - Ljubljana, Petkovškovo nabrežje 37. (Centralna plesna šola).

Uporabljajte tudi vi »POUR VOUS« klinično preizkušeno kremo!

Kdor je preizkusil »FLEX« ve, da je »FLEX« res kvalitativno sredstvo za čiščenje vrst nastavnih madežev, znojia itd. Dobi se v vseh trgovinah.

»JELA« kopalna sol ima čudovit učinek na tvoje telo. Krepi živce, desincirira in kop »PREMIER« si po kopanju »JELA« soljo.

Dekanat Prirodoslovno-matematično-filozofske fakultete obvešča, da so po določilih splošnega zakona o univerzah objavljani na dekanatski oglasni deski biografski in bibliografski podatki kandidatov za asistentsko in lektorsko mesto pri fakulteti.

Ravnateljstvo Srednje glasbene šole v Ljubljani, obvešča dijake, da bodo sprejemani in letni izpiti iz slovenskega jezika, 17. sept. do 18. ur, ob 15. uri.

NOVA GORICA : ODRED. Na prvenstveno nogometno tekmo NOVA GORICA : ODRED, ki bo v nedeljo 18. t. m. v Novi Gorici organizirala Nogometni klub Odred za člani in simpatizerje iz let z avtobusom. Odhod iz Ljubljane v nedeljo zjutraj ob 7.30 ur. Vsa navodila dobite v društveni pisarni, Kidričeva ulica 9, bivši Gajeve hrane. Prijave sprejemajo do sobote 17. sept. do 14. ure. Na razpolago je še samo nekaj mest!

PUTNIK SLOVENIJA

Obveščamo vse udeležence izleta na DUNAJ z vlakom, da je odhod POSEBNEGA VLAKA iz Ljubljane v soboto, 17. IX. 1955, ob 21.42 uri z glav. kolodvorja. Posebni vlak ima postanke v Zidani mostu ob 22.50 uri, v Celju ob 23.39 uri in Mariboru ob 0.45 uri. Udeleženci izleta iz Stajerske lahko vstopajo na vlak na teh postajah.

Prvoletni odhod izleta je bil določen z rednim vlakom ob 22.50 uri. Zato POSEBNO OPOZARJAMO VSE UDELEŽENCE, DA VOZI POSEBNI VLAK, ki ima odhod iz Ljubljane ob 21. 42 uri.

SALZBURG-MÜNCHEN je smer našega izleta v oktobru. Ogled Salzburg (en dan) in rodno bivanje v Münchnu. Zavežite programe potovanja.

OGLEJTE SI program naših eno in dvojevnih avtobusnih izletov po Sloveniji, v Portorož, Crikvenico, Opatjino, itd. itd. 25. SEPTEMBRA je v Ljubljani nogometna tekma med Jugoslavijo in Nemčijo B. Vstopnice za to tekmo si rezervirajte v najbližji poslovalnici PUTNIKA.

PETDNEVNO potovanje z ogledom Rima in Benetk. Prijave sprejemajo vse poslovalnice PUTNIKA.

IŽOGNITE SE nepotrebni gneči in kupujte železniške, ladijske in avionske karte vedno pri PUTNIKU.

S PUTNIKOM POTUJTE PRIJETNO IN UDOBNO!

HOTEL POSTA s svojimi dependansami v Rogški Slatini vas vabi. Zmizane cene za 15%, dobra hrana, prijetna zabava. Informacije pri poslovalnici PUTNIKA in pri upravi hotela.

KONCERTI

Koncertna direkcija sprejema prijave za modri in beli abonma od 18. do 18. ure. Abonente modrega abonamja, ki so plačali 100 din vpisnine, prosimo, da čimprej prevzamejo abonmajske izkaznice. Zaradi izrednega zanimanja za modri abonma bo sprejemanje abonentov predčasno zaključeno. V belem abonmaju (6 klavirskih večerov) so sedeži še na razpolago.

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminil tovariš

Jože Jontes

uslužbenec ZSZ Koper

Draga tovariša in marljivega delavca bomo ohranili v trajnem spominu!

Pogreb bo v Piranu v petek popoldne.

Delovni kolektiv ZSZ v Kopru

Železarna Zenica

Obveščamo svoje potrošnike, da homo od 20. oktobra do 20. novembra sklepali pogodbe za prvo polletje 1956. I.

iz svoje proizvodnje materiala veje 114, razen betonskega jekla, za katerega homo sklepanje pogodb objavili v mesecu decembru.

Pozivamo vsa zainteresirana podjetja, da takoj, toda najpozneje do 30. septembra neizbežno dostavijo prodajnemu oddelku Železarne svoje realne potrebe za material veje 114, da homo lahko pravočasno pripravili elaborat za sklepanje pogodb, ker bo vsa proizvodna kapaciteta Železarne za poslovno dobo prvega polletja 1955 razdeljena po prispelih potrebah ter naknadne specifikacije ne homo mogli upoštevati.

KMETIJSKO POSESTVO

Črnošnje pri Semčiču išče vestnega skladiščnika. Plača po tarifnem pravilniku. Stanovanje za samca zagotovljeno. Nastop službe takoj. Ponudbe s potrebnimi prilagajmi pošljite Kmetijskemu posestvu Črnošnjice pri Semčiču, 17280-1

KNJIGOVEZA sprejme Narodna in univerzitetna knjižnica. Javite se do 23. t. m. 17210-1

ADMINISTRATIVNO MOČ z znanjem strojeplava sprejme Narodna in univerzitetna knjižnica. Znanje jezikov zaželjeno. Javite se do 23. t. m. 17309-1

VAJENCA s potrebno šolsko izobrazbo sprejme. Bienc Ivan, mizar. Gosposka 10. 17214-3

VODOVODNO - INSTALACIJSKEGA VAJENCA sprejme. Drž. obrt. moj. Pioner Lovro, Ljubljana Hirska 15. 17267-3

KLEPARSKEGA VAJENCA sprejme. Drž. obrt. moj. Pioner Lovro, Ljubljana, Hirska 15. 17267-3

RADIO prodam. Ogled od 13 do 15.30 ure. Naslov v ogl. odd. 17315-4

KMETIJSKA ZADRUGA Medno prodaja elektromotor in dva elevatorja za slamo. 17298-4

VIOLINO, triletinsko, z etujtem ugodno prodam. Poljanska 15 IV. stop., vrata 6. 17296-4

GUMI VOZ, nov, naprodaj za 120.000 din. Ogled iz usluge: Karlinger, Stična, Kolodvor, 17287-4

NEMŠKE OVČARJE 8 tednov stare, prodam, ponudbe v ogl. odd. pod »CISTOKRVI«. 17306-4

PEC znamke Zephir kupim. Peterlin, Ljubljana, Stare pravde števil. 10. 17256-5

ETAŽNI KOTEL, event. z radiatorji kupim. Ponudbe v ogl. odd. pod »PRIMA KOTEL«. 17269-5

KUPIMO poltovorni avto, novejšje znamke, zaprt, v dobrem stanju. Naslov v ogl. odd. 17274-5

DUŠTANOVANSKO VILO v Mariboru, garaža, velik vrt, prodam. Ponudbe v ogl. odd. pod »IDEALNA POZICIJA«. 17184-7

VISOKO NAGRADO dam za sobo, kakršnokoli in kjerkoli. Naslov v ogl. odd. 17319-9

ZABOBO pomagam v dopolnitvi skrajnih urah, sem mirna. Ponudbe v ogl. odd. pod »MIRNA«. 17277-9

PRAZNO SOBO iščem. Ponudbe pod »VISOKA NAGRADA« v oglasni oddelk. 17290-9

SKROMNO SOBICO išče starejša upokojenka izven mesta. Ponudbe v ogl. odd. pod »Plačljive« v oglasni odd. 17191-9

IZGUBIL se je mlad volčjak z verigo, sliši na ime Lord. Vrnite proti nagradi! Stožice 71. 17329-10

IZGUBLJENO delavsko knjižnico od Pragerske do Ljubljane na ime Vikar Alojzija naj najditej vrne na Smartinsko cesto številka 21. 17276-10

IZGUBLJENO osebno izkaznico, vojaško knjižico in denarnico, izgubljeno 11. septembra na Koleziji, vrnite na naslov v osebni izkaznici. 17275-10

RADIO, 6-cevni, nov, prodam. Naslov v ogl. odd. 17351-4

KUHINSKO KREDCENCO, okroglo mizico, dva stola in dva velika porcelanova krožnika prodam. Naslov v ogl. odd. 17347-4

PO DOLOČILIH UREDEB o pogodbi in načinih prodaje določenih vrst osnovnih sredstev fizičnih in zasebnih pravnih osebam razpisujemo prodajo nekompletnega pohištva za samsko sobo. Interesni, ki pridejo po uredbi v postev, naj se javijo do 20. tega meseca na naslov »TOMOS« Koper. 17334-4

BOJLER 400 do 500 lit, vsebine kupim takoj. Ponudbe v ogl. odd. pod »PRIMA BOJLER«. 17268-5

TOVARNA mlečnega prahu Murška Sobota kupi centrifugalno črpalko z odgovarjajočim elektromotorjem novo ali dobro ohranjeno, po možnosti inozemsko. Zmožljivost črpalke naj bo 40 do 50 m tlačne višine in dobavna zmogljivost vode od 1000 do 1200 l/min, amperaža elektromotorja naj bo od 18 A do 30 A in motorja okrog 14 KW in 17334-4

HOTEL »SLON«

išče za stalno zaposlitev:

- 2 NATAKARJA
- 2 BLAGAJNIČARKO s prakso v gostinstvu in
- 2 GOSTINSKA VAJENCA

Nastop takoj ali po dogovoru. — Plača po tarifnem pravilniku.

Direkcija in sindikalna podružnica Radia - Ljubljana sporočata žalostno vest, da je nenadoma umrla naša sodelavka

Darinka Stöcklinger

Požrtvovalno delavko in zvesto tovarišico bomo ohranili v najlepšem spominu!

Pokojnico, ki leži v Andrejevi veži na Zalah, bomo pokopali danes, 16. septembra, ob 17. uri

Direkcija in sindikalna podružnica Radia - Ljubljana

HOTEL SLON

Od 16. septembra dalje igra v BARU SLON zopet priznani plesni orkester pod vodstvom dr. FERRY SOUVANA.

Poje naša priznana pevka VIDA LAVRENCIČEVA.

Novi internacionalni program — ples.

Bar je odprt vsak dan, razen nedelje, od 22. do 4. ure zjutraj.

V KAVARNI »SLON« igra od 16. septembra dalje salonski orkester pod vodstvom Stojana Stenovica.

KINO

»UNION, angleško-italijanski barvast film »Romeo in Julija«, Tednik FN-37 Predstavi ob 17 in 20. v gl. vlogi: Susan Schental, Laurence Harvey

V soboto predvaja kinoteka ob 20. uri nemški glasbeni film »Simfonija življenja«. Film je podnaslovljen.

»KOMUNA«: amer. barvast film »Ostrogas«. Tednik FN-37. Predstava ob 16, 18 in 20. v gl. vlogi: James Stewart, Janet Leigh, James Stewart, Janet Leigh

V soboto ob 22. predvaja Jug. centralna kinoteka nemški glasbeni film »Simfonija življenja«.

»SLOGA«: amer. film »Tri korake pred visilom«. Tednik V. v gl. vlogi: Scott Brady, Mary Castle. Predstava ob 16, 18 in 20. Ob 19 je matinee istega filma.

»VIC«: amer. film »Bagdadski beček«. Tednik. Predstava ob 16, 18 in 20. v gl. vlogi: Ronald Colman, Marlene Dietrich

»SOCA«: anglo-ital. barvast film »Romeo in Julija«. Barv. tednik. Predstava v soboto, 17. septembra, ob 19.30. Predstava vstopnic eno pred pričetkom predstave.

»LITOSTROJ«: jugoslov. film »Pas za pislo«. Ob 18. in 20. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

»TRIGLAV«: amer. film »To je moj sin« in tednik. Predstava ob 18. in 20. Prodaja vstopnic ob 14. dalje.

»LITOSTROJ«: jugoslov. film »Pas za pislo«. Ob 18. in 20. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

»VEVCE«: ameriški film »Julij Cezar«

»DOMŽALE«: ameriški film »Zaseda«

»JARSE«: induplati: italijanski barvast film »Graf Monte Cristo II. del«.

»BLED«: jugoslovanski film »Ešalon dr. M.« ob 17. in 20.30.

»BREZICE«: ameriški film »Skrivnost Indijance« in FN-35.

»NOVO MESTO«: ameriški barvast film »Robinsonove pustolovščine«

»STORČICE, KRANI«: amer. film »Pot v Taribus«, ob 18 in 20. Ob 16. predstava odpade.

»PARTIZAN«-KRANI: letni ameriški barvast film »Dvignit zvezde«. Predstava ob 19. Danes zadnjikrat!

»JESENICE«: »RADIO«: ital. film »Slovo na postaji«. — Predstavi ob 18 in 20.

»JESENICE«: »PLAVZ«: amer. film »Zenske prihajajo«. Ob 18 in 20.

GLEDALIŠČA

Mestno gledališče Ljubljana

Gledališka sezona

VPISOVANJE abonmaja za sezono 1955-56 je dnevno med 10. in 12. uro ter 16. in 18. uro. Preostali sedeži so na razpolago vsem zainteresentom.

Sentjakobsko gledališče v Ljubljani, Mestni dom.

Sentjakobsko gledališče v Ljubljani je razpisalo abonma za sezono 1955-56. VPISOVANJE je dnevno med 10. in 12. uro ter med 16. in 18. uro v pisarni Sentjakobskega gledališča v Mestnem domu. Abonma se lahko naroči tudi po telefonu na številko 32-869.

RADIO

SPORED ZA PETEK

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

5.00-6.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored) — vmes ob 6.30 Pregled tiska; 6.35 Domači napravi; 7.10 Zabavna glasba, vmes reklame; 7.30 Cicibanom — dober dan! 7.45-8.00 Igra trio Dorka Skoberneta; 12.00 Felix Mendelssohn-Bartholdy: Koncert za violino in orkester; 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame; 13.09 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Spantig: Gosta ali redna sester oziroma pšenice; 13.10 Od večera do danes (spored lahke, zabavne, operetne in filmske glasbe); 14.30 O športu in športnikih: Dvoje srečanj Joe Luisa z Maksom Scherlingom — I; 14.40 Poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberneta; 15.15 Zeleli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature — Thomas Hardy: Temo srce; 16.20 Matija Bravničar: Simfonija in Re; 17.15 Zabavna in plesna glasba, vmes reklame; 18.00 Zamislivost iz znanosti in tehnike — Mag. Križanec, b) Boj proti škodljivim žuželkam c) Odkritje novega virusa na rastlinah in živalih; 18.10 Odmolki iz slovenskih oper; 18.45 Iz kolektivov za kolektive: Krznarski izdelki na domačem trgu; 19.00 Zabavna glasba; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Črnske duhov, pesni pojeta Cvetka Součková in sekstet Jubilee Singers; 20.30 Tedenski znanje-politični pregled; 20.45 Igra saksofonist Srečko Dražič; 21.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 21.30 Igra plesni orkester Rača Ljubljana; 22.15-23.00 Nočni komorni koncert L. B-dur: Nočni godalni kvartet, F. Schubert: Sonatina v g-molu (L. Ozim-lise Alpenheim), S. Prokofjev: Sedma sonata op. 83 (Zdenko Marasovič); 22.15-23.00 UKV program: V plesnem ritmu; 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (prenos iz Zagreba)

UMRLI

Dotrpel je v 73 letu starosti naš ljubi oče, stari oče

MATEVZ ERZEN posestnik

Pogreb draga tovarišica bo v soboto, 17. sept. 1955 ob 5. uri popoldne iz Surice 32 na pokopališče Zabalca.

Zalujoči: sin Matevž, hčerki Minka, Lojzka poročena Zontar, snaha, vnuki, vnukinje in ostalo sorodstvo.

Sutna, 17. IX. 1955.

Strta od žalosti sporočava, da je nenadoma preminila najina hčerka

DARINKA

Pogreb bo v petek ob 17. uri iz Andrejeve kapele na Zalah.

Zalujoča ata in mama.

ZAHVALE

Iskrena hvala vsem, ki ste spremljali drago mamco, st. mam. pva. popoldne iz Surice in taško, tov. Stefanija Luin

pokloniti vanjo šopke in izrekli sožale. Prebna hvata ženam za poslednje pesem ob grobu.

Zalujoče družine: Luin, Svajger, Medja, Suc, Stanko in ostalo sorodstvo.

ZADNJE VEŠTICE

Pred debato v Bundestagu

BONN, 15. sept. (Tanjug). V zvezi s pripravami za zunanje-politično debato 22. t. m. v Bundestagu je imel kancler Adenauer opoldne sestanek s predstavniki vseh skupin v parlamentu, na katerem jih je obvestil o poteku in rezultatih moskovskih razgovorov, popoldne pa so posamezne parlamentarne skupine imele posvetovanja, ki se bodo jutri nadaljevala.

Na seji parlamentarne skupine krščansko-demokratske unije je kancler Adenauer izjavil, da je zahodnonemška delegacija veliko dosegla v Moskvi ter je izrazil prepričanje, da vzpostavitve diplomatskih odnosov med Zahodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo »ne slabi, temveč krepi položaj Zahoda«. Dodal je, da bi vlada z odklonitvijo teh odnosov otežila združitev Nemčije. Poudarjal je ostriro razprav pri srečanjih s sovjetskimi državniki, je kancler izjavil, da je »bilo treba marsikaj povedati, da bi se razčistilo ozračje, ki je obstajalo med nemškimi in sovjetskimi narodom«. Kancler je tudi obvestil skupno o namenu, da s predstavniki zahodnonemškega gospodarstva začne razgovore o pripravah za vzpostavitev trgovinskih odnosov s Sovjetsko zvezo.

Skupina socialdemokratske stranke je nocoj poslušala poročilo svojega člana dr. Karla Schmidta, ki je kot drugi predstavnik zunanje-političnega odbora Bundestaga spremljal kanclerja Adenauerja med bivanjem v Moskvi in sodeloval v pogajanjih s sovjetskimi državniki. Po razpravi, v kateri je med drugimi sodeloval tudi predsednik stranke Ollenhauer, so dosegli soglasje, da bodo zastavili vladi naknadna vprašanja v zvezi s potekom in izidi sovjetsko-nemških pogajanj. Po današnji seji so sporočili, da bo jutri skupni sestanek obeh odborov socialdemokratske stranke, na katerem bodo določili končno stališče stranke do sklepe, doseženih na moskovskih

Sovjetska izjava

Moskva, 15. sept. (TASS). Na nedavni tiskovni konferenci v Moskvi je kancler federalne republike Nemčije Adenauer dal izjavo o nemških mejah. V zvezi s tem je TASS pooblaščen s strani sovjetske vlade izjaviti naslednje: »Sovjetska vlada gleda na federalno republiko Nemčijo kot na del Nemčije, njen drugi del pa je DR Nemčija.

V zvezi z vzpostavitvijo diplomatskih odnosov med Sovjetsko zvezo in federalno republiko Nemčijo sodi vlada SZ, da mora izjaviti, da je vprašanje nemških meja rešeno s potpisanim sporazumom ter federalna republika Nemčija izjavlja jursdikcijo nad ozemljem, ki je pod njeno suverenostjo.

...in nemški odmev
Bonn, 15. sept. (AP). Ko je komentiral nocojšnje sporočilo

Prihod kitajskih sindikalistov
20. septembra bo prispela v Beograd na obisk peščanska delegacija vseskitajske federacije sindikatov, ki jo vodi podpredsednik federacije Lin Ning.

izjavili, da bo zahodnonemški parlament dal pomembne pridržke glede vzpostavitve diplomatskih odnosov s Sovjetsko zvezo. Politični krogi izjavljajo, da bodo te stranke predlagale parlamentu resolucijo, v kateri bo več pogojev za vzpostavitve diplomatskih odnosov. Namen teh pogojev je odstraniti vtis, da bo Zahodna Nemčija s sprejemom diplomatskih odnosov priznala

sedanjo delitev Nemčije. Resolucija, ki jo bo sestavil medstrankarski odbor, bo vsebovala mnenja, ki jih je Adenauer izrazil sovjetski vladi že v svojih pismih.

Kancler Adenauer je danes sprejel veleposlanike ZDA, Vel. Britanije in Francije ter jih seznanil z nedavnimi razgovori v Moskvi. Uradni krogi ne dajejo nobenih pojasnil o današnjem sestanku, izjavljajo pa, da so tri zahodne sile po svojih predstavnikih že v Moskvi obvestile kanclerja Adenauerja, da odobravaljo stališče Zahodne Nemčije, v pogajanjih s sovjetskimi državniki.

Pismo Piecka Vorošilovu
Berlin, 15. sept. (ADN). Predsednik DR Vzhodne Nemčije Wilhelm Pieck je 31. avgusta poslal pismo predsedniku Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorošilovu, v katerem poziva sovjetske oblasti, naj izpustijo vse bivše nemške ujetnike, ki prestajajo kazni v Sovjetski zvezi.

Paasikivi v Moskvi

Moskva, 15. sept. (AFP). — Predsednik Finske republike Paasikivi je prispel danes v Moskvo. Na letališču so ga sprejeli predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta Vorošilov, zunanji minister Molotov in sekretar CK KP Sovjetske zveze Suslov.

V spremstvu predsednika Paasikivija so prispeli v Moskvo predsednik finske vlade

Paasikivija ob današnjem prihodu v Moskvo. Dodajajo, da je bil iz istega vzroka odpovedan vladnostni obisk predsednika finske vlade Kekkonena pri predsedniku Bulganinu.

Moskva, 15. sept. (AFP). Kakor poroča TASS, je predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorošilov danes sprejel predsednika finske republike Paasikivija in predsednika vlade Kekkonena. Sprejemu so prisostvovali tudi sovjetski zunanji minister Molotov, prvi podpredsednik sovjetske vlade Peruhin in sekretar Vrhovnega sovjeta ZSSR Plegov. Razgovor je potekel v prisrčnem ozračju.



Predsednik Paasikivi

Vendarle grški obisk

Atene, 15. sept. (AFP). Grški ministri, ki so na Krfu podali kralju Pavlu poročilo o političnem položaju, so se danes z letalom vrnili v Atene, kamor bo jutri dopolne prispela s križarko »Ely« grška kraljevska rodbina. Po izjavah zunanjega ministra Stefanopulosa tisku bo grški kralj Pavle po sobotni seji ministrskega sveta odpotoval v nedeljo ali ponedeljek v Avstrijo.

Ostavke v Turčiji

Ankara, 15. sept. (AFP). Turški obrambni minister Ethem Menderes je podal ostavko ter je bil imenovan za ministra brez listnice namesto Osmana Kapanija, ki je tudi odstopil. Kakor poroča Anadoljska agencija, je podpredsednik vlade in minister brez listnice Fuad Köprülü imenovan za začasnega obrambnega ministra. Oblasti v Smirni so danes prepovedale nadaljnje izhajanje opozicijskega lista »Sadah Postasis«, češ da je objavljaj »lažne vesti«, policija pa je zaprla študentska društva in jim prepovedala delo.

Položaj na Cipru

Nicosia, 15. sept. (AFP). Poglavar grške pravoslavne cerkve na Cipru nadškof Makarios je nocoj predsedoval izredni seji etnarhijskega biroja, na kateri so sprejeli sklepe o politiki, ki jo je treba voditi po neuspehu trojne konference v Londonu.

Zaenkrat še ne

NEW YORK, 15. sept. — (AFP). Predstavniki azijskih in afriških držav v OZN so sklenili, da zaenkrat ne bodo predložili vprašanja Severne Afrike Varnostnemu svetu. Pred časom so namreč delegati teh držav zahtevali, naj se v dnevni red Generalne skupščine vvrže vprašanje Alžira in Maroka.

ŠPORT

Vodstvo NK Odrved organizira za nedeljsko prireditev tekmo v Novi Gorici (Odrved : Gorica) izlet z avtobusom. Nekaj sedežev je še na razpolago, zato pohtite s prijavitelji. Informacije v društveni pisarni, Kidričeva ulica.

Pomrtnice ostanke Ladislava Jagca, znanega jugoslovanskega teniškega igralca, ki je tragično preminul v Zahodni Nemčiji, so danes pokopali na Mirogoju v Zagrebu. V imenu TZJ se je od pokopnika poslovil dr. Fink.

V četrtinalu nogometnega tekmovanja za pokal Jugoslavije, ki bo 2. oktobra, bodo igrali tle pari: Crvena zvezda : Dinamo, Spartak : Vojvodina, Radnički : BSK in Zagreb : Hajduk.

V okviru tekmovanja za evropski nogometni pokal je Hibernians iz Edinburga premagal nemškega prvaka Rotweiss iz Esena 4:0 (3:0).

V Beogradu se je začelo državno prvenstvo v košarki za mladince. V prvem srečanju je Crv. zvezda iz Beograda premagala ekipo Celja 42:39 (18:14).



DUŠAN SIMIĆ: SE TEŽE UMIRA

Čerim je še nadalje povpraševal po Ivanovi tovarišici, zadovoljen, ker je zvedel, kje je. Skrbela ga je njena negotovost in je mislil na najslabše. Od istih beguncev je zvedel, da so Nemci od včeraj v vasi, v kateri je Zorka, in da je sovražnik, kolikor so slišali, povzročil strašno opustošenje, da je pobil vse živo, na kar je naletel, hiše, skednja in hleve požgal, da so v Donjem Crkvenem zvezali pet žensk za lase, ker so jih četniki označili za partizanske odbornice, zaprli jih v hiši in žive sežgali.

Begunci so neradi govorili o tem, ko pa se je začel razgovor, se je vrstila vest za vestjo, vsaka strašnejša in hušja. Te vesti so se jim zdele v začetku neverjetne, toda resnica je bila toliko strašna, o čemer so se kasneje prepričali, da ni bilo vse to, kar so slišali na begu, niti resen del tega. Ko sta Čerim in Djordje odkrito dvomila nad resničnostjo teh vesti, so jih posamezni ljudje začeli voditi v stran, kjer so jim pokazali na sebi hude, še sveže sledove opeklin po telesu, ki so jih dotlej skrivali pred svojci. »da jih ne bi prestrašili in zmedli.«

»No, naj sedaj pogleda, kdor ne verjame!« je vzkljnil srednjeveliki kmet in odgrnil veliko, na videz tujo sukno na sebi, pod katero se je pokazala na več krajih pregorela srajca. spodaj po obveze, naglo napravljene iz nekakšnih krp.

Čim bolj je Čerim poslušal o strahotah, ki so jih posamezniki preživeli v onih dveh vaseh, je čedalje bolj verjel, da se bo Zorki kaj pripetilo. Zato je bil zelo pout in je premišljal, kako bo to povedal Ivanu, ako bo kdaj prišel v Podgrmeč.

Ko se je znašel v gozdu brez zvez z drugimi partizani, od katerih bi mogel zvedeti, kje je štab korpusa, kar mu tudi begunci niso mogli povedati, je Čerim prenehal misliti na korpus in razstrelivo, po katerega so odšli. Sedaj je bila njegova edina misel, kako bi zvedel, kaj je z Zorko in otrokom.

Urho Kekkonen, obrambni minister Skog in bivši zunanji minister Svento. Z istim letalom je prispel tudi sovjetski veleposlanik na Finskem Lebedev.

V zvezi s tem obiskom piše današnja »Pravda«, da je prišlo v povojnem času do radikalne spremembe v odnosih med Sovjetsko zvezo in Finsko. List poudarja, da sodelovanje teh dveh dežel »služi kot izreden primer koeksistence med različnimi političnimi in ekonomskimi sistemi.« »Pravda« zaključuje, da postajajo odnosi med Sovjetsko zvezo in Finsko vsak dan boljši in se širijo na zadovoljstvo obeh držav. Tudi vsi ostali sovjetski listi pozdravljajo tako prihod predsednika Finske v ZSSR.

Predstavnik sovjetske vlade je izjavil, da predsednik Bulganin zaradi boleznii ni mogel sprejeti predsednika finske republike

Bal se je, da ni ukrenil vsega, kar bi mogel, ako se ji je pripetilo najhujše. Misli je tudi na oborožen napad, na skrajno drznost, ki se plača z glavo, da bi jo skušal rešiti kakorkoli, da bi vsaj poizkusil...

Oprezno je povpraševal med pobeglimi kmeti za oddaljenost hiše, v kateri je ostala Zorka, o sovražnikovi moči v vasi, ali kdo ve, kako je razporejen. O tem mu niso mogli povedati ničesar določenega, samo, da je bila to dolga kolona belih konj, raztegnjena od enega do drugega konca velikega polja. Niso znali povedati, ali je ta kolona nadaljevala pot ali pa se je ustavila v Gornjem Crkvenem in koliko je te vojske.

Tega dne so večkrat poizkušali, da bi s pomočjo spretnih dečkov izmed beguncev zvedeli kaj več o sovražniku, vendar pa se jim to ni posrečilo. Odposlani dečki so prinašali zmeden in dostikrat protislovna poročila. Nekateri so govorili, da so videli blizu hiše Todoriča sto nemških konj, drugi zopet, da so jih videli v istem času le deset. Govorili so nadalje, da v vasi ni nobene hiše več, da je vse pogorelo, medtem ko so drugi trdili, da to ni točno in da so s svojimi očmi videli, kako se dviga dim iz naselja okoli Todoričevih hiš, da so tamkaj zagledali celo neko staro, ki je nekaj delala in stikala okoli svoje hiše.

Djordje je predlagal, da bi z Batosom odšel proti vasi in preveril poročila otrok. Čerim se s tem ni strinjal, ker se ni hotel ločiti od njih. Sklenili so, da ostanejo do jutra pri beguncih, nakar bodo menda videli, kaj jim je treba storiti. Begunci so se pripravljali za odhod na drugi kraj. Krenili so naglo z begunci, hodili dolgo in se prebijali skozi gozd. Še je zelo počasi, z mnogim trudom in pogostim postajanjem. Največ truda jim je prizadevala drobnica, ki se je neprestano

Čestitke in zahvale

Beograd, 15. sept. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku Združenih držav Mehike Adolfo Ruizi Cortinesu brzojavko s čestitkami k narodnemu prazniku Mehike. — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel od predsednika Brazila Cafe Filha brzojavko, s katero se mu zahvaljuje za čestitke ob narodnem prazniku Brazila.

Spet bo atomska konferenca

New York, 15. sept. (AP). Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je danes postavil temelje za prihodnji kongres o mirnodopski uporabi atomske energije, ki naj bi bil čez dve ali tri leta.

Hammarskjöld bo zahteval od Generalne skupščine, naj posvetovni odbor znanstvenikov, ki mu je pomagal organizirati prvo konferenco atomskih znanstvenikov pretekli mesec v Zenevi, nadaljuje delo. Predsednik ZDA Eisenhower in sovjetski premier Bulganin sta namreč poslala konferenci spomenici, v katerih sta izrazila mnenji, da bi bili potrebni tudi vnaprejši tak kongres zaradi svobodne izmenjave podatkov o atomski znanosti.

Na čast udeležencem slavističnega sestanka

Beograd, 15. sept. (Tanjug). — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković je nocoj priredil v poslojpu zveznega izvršnega sveta sprejem na čast udeležencem mednarodnega slavističnega sestanka.

Sprejem v našem paviljonu na dunajskem večesejmu

Dunaj, 15. sept. (Tanjug). Gosposdarski oddelek jugoslovanskega veleposlanstva na Dunaju je popoldne priredil v jugoslovanskem paviljonu na dunajskem velesejmu sprejem, ki so se ga udeležili številni dunajski poslovni ljudje, funkcionarji avstrijskih gosposdarskih ministrstev in člani

Upravni odbor tovarne AERO v Celju razpisuje STIPENDIJO za tehniško srednjo šolo, kemični oddelek. — Interesenti naj pošljejo lastnorčno napisane prošnje s kratkim življenjepisom in podatki o solski izobrazbi najkasneje do 20. septembra 1955 na naslov: Tovarna AERO, Celje, poštni predal 32. Prednost imajo člani kolektiva tovarne AERO.

SEUL, 15. sept. — Predsednik Sing Man Ri je danes odklonil ostavko enajstih ministrov svoje vlade, ki so se odločili za ta korak zaradi napadov skupščine na vladno gosposdarsko politiko. Jukonorejska skupščina namreč nima pravice odstavljati ministrov. New York, 15. sept. (AP). ZDA so se danes zavezale, da bodo prispevale 14,5 milijonov dolarjev UNICEF za dobo 18 mesecev. Ki se je začela 1. julija t. l.

TOKIO, 15. sept. — Južnokorejski patrolni čolni so v bližini južnokorejskega pristanišča Fusana zaplenili dve japonski ribiški ladji, ki sta lovili 23 milj južno od tega mesta. Japonska vlada namreč ni priznala sklepa Sing Man Rijeve vlade, po katerem se meje južnokorejskih voda raztezajo 60 milj od obale. Tajpen, 15. sept. (AP). V zadnjih nekaj mesecih je danes prišlo do največjega topiškega dvoboja med Čangskajskovimi enotami na Kvevnoju in kitajskimi pri Amoju. Po sporočilu s Formoze so Kitajci izstrelili na Kvevnoju in mali Kvevnoju nad 300 granat.

WASHINGTON, 15. sept. (AP). Biro za popis prebivalstva je danes sporočil, da je bilo v ZDA 1. avgusta letos 163.495.000 prebivalcev, kar predstavlja v primerjavi z zadnjim popisom iz l. 1950 prirast za 14.352.000 ali 9,5 odstotka. Bejrut, 15. sept. (Reuter). Radio Bejrut je nocoj objavil, da se libanonska vojska zbira na libanonsko-izraelski meji ter je dobila ukaz, naj začne streljati na vsakega, ki bi skušal prestopiti »mejo brez gosposdarja«.

PARIZ, 15. septembra. (AFP). V vzhodni in srednji Franciji je zapadel sneg. V Alzaciji, kjer pada sneg že od včeraj, je dosegel »področje brez gosposdarja«.

Sestanek podkomisije za reformo splošno-izobraževalnih šol

Zagreb, 15. sept. V Zagrebu se je sestala danes zvezna podkomisija za reformo splošno-izobraževalnih šol, katere naloga je, formulirati osnovna načela, ki izhajajo iz dosedanjih razprav o temi. Vprašanje Komisija bo delala tri dni in bo proučevala naslednja vprašanja: o glavnih stališčih, ki izhajajo iz razprave o reformi šol, o sistemu napredovanja učencev v obveznih šolah, o mestu in vlogi praktičnih predmetov, o psihološkem razvoju otroka med 7 in 15 letom in o nadaljnjem delu za reformo šolstva.

Radio-elektro - mehanično podjetje REMPOD Cerkno
kupi takoj
HIDRAVLICNO STISKALNICO za pritisek od 60 do 200 ton s kompresorjem in UNIVERZALNO STRUŽNICO stružne dolžine 800 do 1200 mm, novo ali staro, dobro ohranjeno.
Prodaja
TRANSFORMATOR »SIEMENS-MILANO«, napetost 10.000 (9.500) 9.000 Voltov, nizkonapetostna pa 380-220 Voltov v stiku zvezda, moč 45 KVA, frekvenca 42/50. Izvedbe rebraste z oljnim konzervatorijem za znesek 490.000 din in TROFAZNI TRANSFORMATOR »SIEMENS-MILANO«, napetost 10.500 (10.000) 9.500 v stiku zvezda, sekundarna napetost 220-380, stik zvezda, frekvenca 42/50, moč 20 KVA. Prodajna cena 300.000 din.

SEMENARNA LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 5

sprejme takoj v službo:

- AGRONOMA za proizvodni oddelek s prakso ali brez prakse
- AGRONOMA za proizvodni oddelek v Beogradu
- KOMERCIALISTA — mlajšo moč z dokončano srednjo ekonomsko šolo
- GLAVNEGA SKLADIŠČNIKA s srednje kmetijsko šolo in prakso
- BLAGAJNICARJO za nižjo srednjo šolo in prakso
- ADMINISTRATIVNO PISARNIŠKO MOČ z znanjem strojepisja in po možnosti stenografije
- 2 VAJENCA ZA TRGOVINO z dokončano nižjo srednjo šolo
- SKLADIŠČNIKA za skladišče na Selu pri Radohovi vasi, s srednjo kmetijsko šolo ali nižjo kmetijsko šolo ter prakso.

Nastop službe takoj po dogovoru. — Plača po tarifnem pravilniku. — Pismene ponudbe pošljite na upravo podjetja, tajništvu, do 20. septembra.

DVA STROJNA TEHNIKA za konstrukcijo in TEHNIČNEGA RISARJA ali RISALCA za risanje steklopihaških izdelkov — sprejme takoj

TOS

LJUBLJANA, Metelkova ulica 15

razgubljala med leskovo goščo in gostim mladim bukvjem, pa so se pogosto gonjaci in skoro vsi begunci trudili, da so jo zbrali in pognali naprej, vendar pa se je po kratkem času ponovilo isto.

Ze skoro v mraku so obstali v dolinici, podobni prejšnji, bila je višje na gori, globokejša in zavarovana pred vetrom, ki je začel zvečer pihati. Bila je bolj skrita, polna mahu in že davno posušenega listja. Nekoliko dalje proč, kakih sto metrov od tam, so bile globoke votline, ki jih jim je pokazal, preden se je zmračilo, vaški lovec David. Ta štiridesetletni možak mrkih, suhih lic, kakor da bi že sedel uklenjen v ječi, je imel kolibo takoj na vnožju gozda, goro in vse njene skrivnosti pa je poznal bolje kakor katerikoli kmet v tem kraju. Ker sta njegov oče in ded pretežno živel od lova, je tudi že sam od najmlajših let hodil z očetom, da bi se naučil lovskih spretnosti in dobro spoznal skrivnosti gozda. Deda so poznali le še najstarejši ljudje v vasi, očeta pa so se še sedaj spominjali kot na daleč znanega lovca na kune, lisice in jazbec. No, David je v lovu, kakor so govorili med begunci, prekosil svojega očeta in je lovil z velikim uspehom tudi največje zverine. V njem so se združile dedova neustrašenost, ki je lovil samo veliko divjad, ter očetova potrpežljivost in vztrajnost pri zasledovanju kun-zlatice David jim je sedaj kazal z neprikritim ponosom za že davno strohnelim prevrnjenimi bukvami vhod v zelo prostrano jamo, iz katere so vcdili na vse strani hodniki, ti pa zopet v druge jame in podzemeljska prostranstva...

Vhod v jamo je bil zastrt z gostim brinovjem, tako da ga ne bi mogel tudi najbolj pazljivi opazovalec najti. Takih zverženih grmov je bilo na tej višavi zelo mnogo, pokrivali so cele bloke apnenca, s katerimi se je končaval vrh gore, pa je bil zaradi tega ta prostor ponekod neprehoden